

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre 6
Negyedévre . . . 3

Bérmintelen levelek csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatnak
VISSZA.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyiltérben minden
garmond sor díja 40 fill.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknek:
Minden szó után 2 fill.

Petítnél nagyobb, avagy
disztribúcióval, vagy körzet-
tel ellátott hirdetéseknek
értékmérték szerint min-
den négyeszőg centim. után
6 fill. számítatik.

Állandó hirdetéseknek ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Bucsúztató.

Gyászünnephez készülünk. Nagy halot-
tat siratunk: az öreg XIX. század megszűnt
élni, ő a történelemé. Csaádok, népek és
országok töméntelen sokasága sorakozik
sírja előtt. Az ágyuk tiszteltlövésői böm-
bölnek, a zászlók meghajolnak, a szónokok
bucsúztatnak, . . . aztán: *Le roi est mort,
vive le roi!* (Meghalt a király, éljen a király.)

De valjon megérdemli-e a XIX. szá-
zad a fényes temetést, az elsiratást?

Kényes kérdés, de mily tiszta sor lesz,
ha elmondjuk az eltemetettnek életét. Oly
szépen hangzott az a letűnt század elején:
Testvériség, egyenlőség, szabadság! És meg-
indult a népnek lármája „Et si fractus
illabatur” . . . török-szakad: e három jel-
szót keresztül kell vinni. Keresztül vitték;
de ki mondja meg, mennyi hős, mennyi
áldozat vére kellett ahhoz, hogy e hármas
jelszó minden népek minden izmát fölme-
legítse? E háborúk voltak a század gyer-
mekkori csinytevései. Aztán, élte derekán,
ment bele a férfiak harcába, utána meg-
pihent . . . letette a fegyvert, csöndes
munkára, tudományosságra adta fejét.

Eddig egy század sem mutatott fel
annyi fölfedezést, mint a XIX. *Stephenson*
a távolság fogalmát tünteti el. *Irinji János*
hazánk fia a gyújtót találja fel. *Talbot* a
nap sugarait használja föl rajzolásra a fény-
képészet behozatalával, *Nobel* izzé-porrá
töri a sziklát dinamitjával. *Bell* telefonja,
Edison fonográfja csodákat művelnek,
Dowe sérthetetlen páncélja kineveti *Man-
licher* fegyverét; de ha mégis golyó téved
a testbe, ott van *Röntgen* sugara, mely
a testben, húson, csonton át, felkutatja azt.
Igaza volt hát a német birodalmi gyűlés
egyik szónokának: „Tér és idő le vannak

igázva, gondunk lesz rá, hogy még inkább
hatalmunkba kerüljenek”.

Ime ez az emberi ész ereje! Kikutatta
ez erő nagy részét azoknak az axiómáknak,
amiket a mindenható bölcsessége az
anyagba helyezett. De még többet tesz a
XIX. század. Eddig az emberiség maga,
annak fejlődése, történelme és társadalmi
lánc volt ránk nézve, melynek oly sok
értékes láncszeme hiányzott. A XIX. század
megtalálta e láncszemeket, az egész embe-
riség most már mint egy összefüggő egész
tűnik fel előttünk; a letűnt század életre
keltette előző társait, életre keltette a
piramisok sirjainak 400 éves mumia-lakóit.
És beszélnek ők; elbeszélnek azokat a tet-
teket, melyeket a bibliában mindegyikünk
olvasott és tanult: *Kartágó*, *Babilon*, *Pom-
peji föltárták* kincseiket a bámuló világ
előtt.

Az emberi élet ily különböző, ily nagy
víványainak láttára a legnagyobb skepti-
kusnak sincs más felelete a csodálatnál.
Isten — ki mind ezt föltárta nekünk —
az ő adományával nem volt szűkmarku a
letűnt században.

De valjon fölhasználták-e a század
gyermekéi e tőkét, e vagyont? Igyekedtek-e
azt saját boldogságuk, nyugalomuk és önké-
jük kamatjaira elhelyezni? . . .

A XIX. század a világosság, a tudomá-
ny százada. Minden kérdésnek, mi csak
a szívet lüktetésre készíti, merészen elébe
állottak fiai, le akartak hatolni az ész mély-
ségeibe, hogy ne létezzék titok a kutató
ész előtt. A gazdag ember sorsára jutot-
tak, ki soh' sem elégszik meg vagyonával:
csak többet! csak tovább! És mert mindig
többet akart a XIX. század a múlt, a mit
Isten bőkezűsége és bölcsessége nyújtott
neki: azért elégedetlen, azért volt boldog-

talán az ő halála. Mit értek el a század
végén azok a szellemóriások, kik a tudomá-
nyok ágainak sokféle, elért sikereivel
nem tudtak megelégedni? Semmit. Egyik
a teljes megsemmisülésre lyukadt ki. Sokat
tudunk — mondja a másik — és épp
ezért most látjuk csak, mennyire a kezdet
kezdetén vagyunk még. A természeti erők
alapos ismerete utópia az emberi észre
nézve — állítja a harmadik. Lényegét ez
erőknek nem ismerjük. Mi a villámosság?
Mi a meleg? Mi az erő maga? Hát az élet?
Honnan vagyunk, hova megyünk? Ki tudna
mind e kérdésre megfelelni?

Lesújtó beismerés a világosság száza-
dának végén, mely század kiterjesztette e
világosságot föld fölé, földre, föld alá és
csak az ő saját kicsi világát hagyta teljes
sötétségben — *lelkét*.

És a léleknek, az istennek, ez elhanya-
golása oly gyümölcsöt termet, melyet
kénytelen a XX. század a nagyszerű ered-
ményekkel együtt örökölni. Ez a pesszi-
mizmus. Mindenesetre meglepő vonása a
XIX. századnak az, hogy oly tüneményes
víványok közepette is minden vonalon
az elégedetlenség, az önzés, a kétségbeesés
hajkiáltása hangzik. Ime, a természet oly
sok jótékony titkát feltárta előttünk, az ész
értékesítette összes erőit. Ezekre e titkokra,
ezekre az erőkre voltak féltékenyek a XIX.
század emberei: mindenki önmagát tartotta
a központnak, mindenki önző, de kevés az
olyan, ki *boldognak* mondhatta volna magát.

Itt kezdődik a pesszimizmus, az a
rákfene, melyet *Machiavelli* így határoz
meg: Ez a forrása az ember minden szen-
vedésének itt e földön; mert az ember
természeténél fogva a végtelen után vágyik,
s a természetben semmiféle erő sem képes
arra, hogy azt neki megadja.

TÁRCA.

Szomorú utazás.

Dübörgve rohan be a messzeségbe,
S kanyargó füstöt ont a szörnyeteg;
S a szenvedés és tövisreépült útján
Elhullatod az égő könyveket.
Rohan, a gép a hótakart mezőkön
Nézi röptén a tűnő falvakat,
Erdő, mező előtted összeolvad,
Mig könnyed árja újra felfakad.

Hogy vannak otthon? S összeszorúl szived,
Betegen fekszik édes jó apád,
Tán épp e fájó, siró pillanatban
Sóhajtvá gondol — édes — tereád.
Rohan a gép, még messze vagy hazádtól,
Égy hosszú század minden pillanat,
O, hogy szeretnéd, ha felé hajolva
Hosszan tapasztnád rá az ajkadat.

Ne félj, ne félj . . . ha majd az ágya mellett
Remegő tested félén leborul,
S égő szemednek gyöngyöző patakja
Sebes folyásban párnáira hull,
S az égbe repül lelkednek imája:
Könyörgő szavam véle odaszáll . . .
Az Isten jó . . . tudom meghallgat minket
Az ébredő nap szent sugárinál!
(Ungvár.)

Vidor Mór.

Évszázad határán.

(*) Az évek, a századok, az ezredévek
minden nappal újra születnek s halnak. És mégis
milyen csodálatos megújulás érzése az, a mi
a távozó nyomában kél bennünk. Mintha az
az örökkévalóság feltárló ajtaján át pillanatra
üditő, friss légáramlat csapna meg bennünket.

Hangos az utca a maga tarka, lármázó,
nyüzsgő tömegével; az elmulás felett támadó tü-
nődés vidám bohóság köntösébe öltözik. Szilvesz-
ter-éj van s a muló év, mely még egyszer int bu-
csut felénk, már csak teher, melyet évszázados ter-
hével mielőbb szeretnénk lerázni nyakunkról. A
füstös kávéházakban gőzölgő puncsos poharak
félíg ürítve ásitóznak az asztalon, menésre nógat
egy-két álmosabb vendég, de nem addig, a míg
a rejtőzve haladó idő át nem lépte azt a mes-
gyét, mely a máj a holnaptól, a XIX.-et a XX.-től
elválasztja; előbb még egy titkos kéz lecsavarja
a lámpacsapokat, a banda diadalmasan zendíti
rá a Rákóczi-indulót, egy előkapott serpenyőn
ünnepes tempóban kongatja el a leleményes
ceremónia-mester az éjfélti tizenkettőt, valaki
felfúj papirzaeszkókat puffogat a falon. Fellob-
bannak az asztalon elhelyezett röppentyűk és a
sistergő görögütüz fényében a pattogó szikrák
kedélyes sziporkázásai közt összekoccanó po-
harak, nevető és éljenző hangok lármás össze-
szája üdvözli az új évszázad első hajnalát.

*

Valaha, a sötét középkorban az ujesztendő
nagy és meglepő változások, babonás jóslások
hozzávetéseinek nyitott teret, melyeket az apo-
kalipszis titokzatos nyelvén foglaltak írásba ős

százi mágiusok. Hogy az Éjszak Sasa miként
hadakozik a Dél Oroszlánával s a Hármás Li-
liom hogy ölelkezik a Fekete Vizek páncélos
lovagjával: mindez mély proféciai allegóriába
burkoltnan jelentette a közelgő év nagy esemé-
nyeit. Hát még mikor a világ végét hirdették
nagy foliások és pergament-írások? Avagy
nem töltötte-e el rettegés e miatt pl. Szent Ciprián
szívet a harmadik században, Szent Jeromos és
Laktancius atyákat a negyedik században és
Szent Gergelyét a hetedik század végén?

E bölcs egyházatyák mindannyian és hoz-
zájuk még Szent-Agoston, Szent-Ambrus, Hila-
rius, Cirill, Izidor, Bellarminusz, Picoad Quiran-
dola is egy zsidó hagyományra támaszkodtak
számításaikban, mely szerint a világi 6000 évig
tart, még pedig 2000 évig természeti állapotban,
2000 évig a messiási korszakban.

Elég volt néhány rendkívüli természeti ese-
mény, melyhez a tévelygő emberi elme nem ta-
lált kulcsot: egy napfogyatkozás, szárazság,
pestis, folyók áradása, sáskajárás, hogy a félreve-
zetett emberiség rettegve várja az új év elközel-
gését, mely a végső nagy katasztrófát hozza
magával, a mikor minden elsötétül s a megvén-
hedt világ roskadva omlik össze búneinek sulya
alatt. Így prédikálta a tizedik század közepén a
jámor és istenfélő életű Husszingini Bernát re-
mete a végítélet napját a 960-ik évre; mert meg-
vala írva a Jelenések Könyvében, hogy ezer év
mulva felszabaduland a régi kigyó: az anti
Krisztus. És csakugyan az ugyanarra az időre eső
normann betörések, a magyarok váratlan meg-
jelenése Európában harcias csapataikkal, az egy-
mást követő földrengések, szárazságok valami
szokatlant sejtettek, a mi roppant félelemmel

Ézt a végtelent zárta ki a XIX. század egyes embere, társadalmi működési köréből; ezért volt üres az élete; ezért öltött oly rémitően félelmetes arányokat az öngyilkosságok száma. Ha vérré vált az emberben az a tudat, hogy e földön csakis baj, szenvedés lehet osztályrésze, úgy a tizenkilencedik század emberei csak következetesek voltak akkor, midőn koruk ferde társadalmi, bölcséleti, vallás és politikai irányából levonták a konzekvenciát és öngyilkosokká lettek; mert nem vágyik az emberi természet baj és szenvedés után.

Ez tehát a te örökséged, te születő XX. század?!

Dobd el magadtól messzire, dobd el!... Bölcsöd előtt ott áll elődöd jó és rossz szelleme. Könnyörög amaz, csábít emez. De te ne hallgas a mézes szavakra, melyeknek magva bűn és ocsmányság, hanem haladj azon az uton, melyet az mért ki neked, ki előtt ezer év annyi, mint egy nap; hallgass a te Urad Istened szavára.

Az Ő szent nevével ajkainkon tesszük rá a XIX. század sirboltjára a zárókövet; az Ő századfenntartó jobbjának áldásaiban bizva nyitjuk meg a XX. század Jánuszkapuját.

Monte-Azarico.

Száz év története.

„Minden ember kérje az Istent, hogy adjon békességet — azonban tartsa szárazon puska-porát!” — ebben a mondásban, mely 100 esztendővel ezelőtt, a francia forradalom leveretése után, beszárnyalta egész világrészünket, fejeződött ki az a korszellem — a lenni és nem lenni aggodalma — a mit elődétől a XIX. század átörökölt.

Ha forgatjuk a mult század végéről és e mult század elejéről tanuskodó évkönyveket, I. Ferenc magyar király uralkodásának (1792—1835) kezdő éveiben lázas készülődés, fegyveresörtes tanuságával találkoznak mindenik lapon és szinte látjuk, halljuk a mint állítja talpra vármegyénk is az *insurgens* csapatokat, Magyarországon az utolsó nemesi fölkelésnek ezt a vitéz gárdáját.

Franciaország Ferenc királynak csakugyan megüzeni a háborút; az osztrákok fölött teljes diadalt aratnak a franciák és bevonulnak Győrbe. Mig a háboru tart, az uralkodó család tagjai a hű Magyarországon keresnek és találnak biztos menedéket. — Napoleon nőül veszi Mária Lujzát. — Waterloo-nál fordul a kocka. — Hazánk közmiveldésügyében a vivmány jelentőségével bir, hogy a magyar nyelv tanítását a „nem-

töltötte el a babonás képzelődést. Lángesillagok gyúltak ki, az égen tűzkigyók kanyarogtak s a levegőben láthatatlan seregek csatáját lehetett hallani. Franciaországban egész folyók száradtak ki, úgy hogy a halak doglóttan rothadtak meg a levegőn.

De túléltük mégis az égi jelekből kiokumált végzetes határidőt. A tndatlan hiszékenységgel felszabadult a rémletes lidérenyomás alól s könnyebben lélegzett fel. Hiába erősítette szent Barabás, hogy mivel az Isten hat nap alatt teremtette a világot s a hetedikén megpihent, ámde egy nap alatt az urnak ezer esztendője van elképzelve — ha tehát első ízben mindent hat nap alatt teremtett: akkor műve befejezéséhez 6000 év szükséges; minélfogva a hetedik ezredév lesz az, a mikor az ember fia eljövendő és meg fogja változtatni a napot, holdat és csillagokat. Kurán biboros pedig azt a verziót terjesztette, hogy a keresztény korszak Jézus Krisztus 34 évének megfelelően 34 jubileumot (ötven év) fog megélni. a mi az 1700. évben telt volna le. A világ bebizonyította annak a közkeletű bölcseségnek az igazságát, hogy a kinek annyszor holt híret költik, annál tovább fog élni. Az 1516-iki évi lateráni zsinat már átok alatt megtiltotta, hogy a világ végéről s az anti Krisztus eljövételéről bármit is hirdessenek; mert ily jóslatok annyiszor bizonyultak alaptalanoknak, hogy csak rontani képesek oly tanítások tekintélyét, melyek jóslással nem foglalkoznak. IX. Pius pápa is így nyilatkozott egy alkalommal: „Nem adok hitelt a profeciáknak; mert különösen ujabban nem érdemlik meg, hogy elolvassuk. Sok ily jövendölés van forgalomban; de azt hiszem, ezek csak a képzelődés szüleményei.”

Annálfogva tehát, keresztényen feleim, kikre az új szekulum ime újból beköszönt: ti se legyetek ám pápábbak a római pápánál s nehéz kenyérkereseteiteket üzvé, mit se adjatok rá, hogy

zeti iskolákban kötelezővé teszik. — Kazinczy Ferenc, a nemzeti nyelv és a vele járó műveltség nagy reformátora, kiszabadul (1801) munkácsi fogságából. — A „Magyar Kurir”, melyet Bécsben nyomtatnak, a magyar sajtószabadságnak első fecskeje. — Politikai és társadalmi tényezőkké nővik ki magukat: a magyar radikális párt — a „Reformátorok társasága” ugyiszintén a „Szabadság és egyenlőség társasága.” — Megalapul a Nemzeti Muzeum. — Ujítások kezdődnek a közgazdaság terén. — 1801-ben megnyílt a királyról elnevezett „Ferenc-esatorna”, mely a Dunát a Tiszával köti össze s kezdetét képezi vízi utaink legújabb folytatandó kiépítésének. — A waterlooi csata után (1815. jún. 18.) létre jön az uralkodók „szent szövetség”-e, kezdődik a reakció, mi ellen a vármegyék felszólalnak. — A bécsi kormány alkotmányserőtt politikát folytat. — Királyi biztosoakat küldenek ki, Zemplénbe Lónyay Gábort, a vármegye ellenáll. — Megszületik a kormánypárt és a liberális ellenzék. — A nemzeti sérelmeket, ezek sorában a nemzeti nyelv és nemzetiség ügyét, tárgyalás alá veszi az ország gyűlése. — Létre jön a „Magyar Tudós Társaság”, élére áll Széchenyi István gróf. — Az úrbériséget szabályozzák. — Széchenyi megalakítja a „Dunagőzhajózási-Társaság”-ot, a „Pályafuttatási Társulat”-ot, ezzel szerves kapcsolatban a ló- és állattenyésztő társaságokat, a magyar gazdák egyesületét és a pesti Nemzeti Kaszinót. — A közélet és a közgazdaság terén addig nem észlelt elevenség támad. — A vallási sérelmek ügyének szőnyegre hozatalakor az ország gyűlést feloszlatja a király. — Az 1831-iki „nagy kolera” lázadásra izgatja Zemplén felsőrészi tót parasztságát. — Ebred a közszellem. — Kossuth Lajos megindítja az „Országgyűlési Tudósítások”-at kézirati példányokban s megteremt a politikai hírlapirást Magyarországon. Akkor fűtetlen szobában egy rozoga szék, egy ócska asztal, egy kalamáris, toll, olló és papír egész mindene; ma fejedelmi palotában nagy hatalom! — Wesselényi Miklós báró könyvnyomtató-műhelyt nyit; a kormány bezárta azt és Wesselényit perbe fogja. — Kossuthal egyidőben tűnik fel Deák Ferenc. — A jobbágytelken lakó nemeseket megadóztatják. — A rendek állást foglalnak a főrendek ellen. — A hitbizományokat megszüntetik. — Az alkotmányt felfüggesztik. — I. Ferenc király elhunyt 1835. márc. 2-án. — Követte a trónon:

V. Ferdinánd (1835—1848.) A vármegyék állást foglalnak Wesselényi mellett. — Széchenyi megalakítja a lánchid-részvénytársaságot. — Létre jön a Ludoviceom alapja. — A kormány macacszkodik a nemzet vágyait és a közóhajtásokat a teljesedés reményében megerősíteni. — Pálffy Fidélf grófot kancellárrá nevezik. — A kancellár Kossuth Lajost elfogja, őtet is, Wesselényit is, börtönre itélik. — A nemzetiségek mozgolódnak, a panszlavizmus, Metternich hg. kezdése és pártolása mellett, terjed. — A Nemzeti Színház Pesten felépül s megnyílik. — Megszületik a „fontolva haladók” pártja. — Az ország gyűlést egybe hívják, Batthyány Lajos gróf lesz a főrendi ellenzék vezére. — A liberá-

Herodotosz azt mondta, hogy a világ csak 10.800 évig fog tartani; hogy Dion 13.984 évet szánt neki, Orfeusz ellenben 120.000 s Kasszandra 1.800.000 évet. Sőt a legközelebbi határidők se rettegtesse, sem Arisztarkussé, ki az emberi nem pusztulását a 3484-ik évre jövendölte, sem Daréteszé, ki ugyanazt 5552-re tette. El fognak mulni ezek a határidők is, mint a hogy elmúlt Arnauld de Villeneuve kritikussé, a Kr. u. 1395, a német Hietené: 1651, az angol Wistoné: az 1715, esetleg 1716. Olyan berendezést, mint a világ teremtése, nem egy két évre szokás csinálni s a milyen erősen meg van ez a világ vasalva, kitart még egy ideig velünk, csak mi is kitartanánk vele.

Hiszen még csak ebben a században is, először 1816 július 18-ára, majd Hrudener 1819, Liebstein 1823-ra, Sallmard-Montfort 1836-ra, mások 1840 jan. 6-ra, 1857 június 13-ára s legutóbb 1881 november 11-ikére jövendölték meg a világ végét.

A peryordi francia köznép azt hiszi, akkor jó el a világ vége, ha a vesonei régi torony utolsó nyomai is eltűnnek. A Haute Garonne-ban pedig azt állítják, hogy ha az a két nagy gránitkő, melyet még a druidák vittek oda egy hegyre, megcsokolja egymást, akkor elkövetkezik az utolsó ítélet napja. S mondják, hogy a két gránitkő egy század óta közel ért egymáshoz; hogy már gyalog ember is alig fér el közöttük, holott száz évvel ezelőtt még egy lovas ember is könnyen átmehetett a két sziklafal közt.

Vajjon megint közelebb jutottunk-e egy lépéssel a végzet beteljesüléséhez, a mikor a druidák két sziklafala egymást fogja érinteni — vagy pedig mi is mozdulatlanul állunk, mint az ezredéves gránitkő s csak körülünk és kívülünk támad és hal meg minden órában egy önmagát túlélt világ?!

lis ellenzék fellép a törvénytelen ítéletek ellen. — A nádor alkudozik Deákkal, — megjön az amnesztia, Kossuth és Wesselényi szabadok, — amaz megindítja a „Pesti Hírlap”-ot, Széchenyi állást foglal Kossuth ellen a „Kelet Népé”-vel, — a kormány megindítja a „Világ” c. lapot. — Megalakul a „Védegyelet” a honi ipar, a pesti kereskedelmi bank a hazai kereskedelem felkarolása érdekében. — Felirat megy a királyhoz, hogy Erdély egyesíttessék Magyarországgal. — Változás áll be a kormány politikájában, — Mailáth Antal grófot szabadságolják, Apponyi György gróf veszi át a kancellária ügyeinek vezetését és adminisztrátorokat küld a vármegyék nyakára. — Andrassy Gyula gf. vezetése alatt megalakult „A zempléni szegény legények társasága” és a liberális elvek hitvallóit Zemplénben, Borsodban, Ungban diadalokhoz juttatja az „aulicus” törekvésekkel szemben. — Törvényjavaslat készül a nemzeti nyelv ügyében. — A horvátok kihívóan kezdenek viselkedni. — A magyar nyelv természeti és történeti jogait és a vallás szabad gyakorlását törvényvel biztosítják. — A „Tiszavölgyi Társulat” megalakul. — A József-műegyetem megnyílik, a folyóvizek szabályozása kezdetét veszi; az első vasut-vonalat Vác—Pest—Szolnok között átadják a közforgalomnak. — A konzervatív párt tömörül, az „Ellenzéki kör” megalakul. — József nádor, ki 51 évig állott e minőségében országunk kormánya élén, elhal (1847. jan. 13.), utóda és fia István fhg., királyi helytartó; Ferenc József fhg. iktatja be Pest vármegye főispáni székébe. — Kossuth az ország gyűlésének tagja lesz. — Bécsben kiüt a forradalom, Pesten 1848. márc. 15-én Petőfi elszavalja a „Talpra magyar!”-t. — Az első felelős minisztériomot kinevezi a király. — Létre jön az 1848-iki törvénykönyv, századunknak ez a második „arany bullá”-ja. — Az ország gyűlést feloszlatják. — A bécsi minisztériom hivatalanul, illetlenül beavatkozik hazánk közügyeinek intézésébe. — Az udvar pártolja a horvát mozgalmat. — Ismét megnyitják az ország gyűlést, mely Kossuth javaslatára az ország védelméről gondoskodik és 10,000 főnyi „rendes nemzetőrség”-et alakít. — A szerbek fellázadnak, Jelasics betör, a nádor lemond, Kossuth a népet fölkelésre buzdítja, — Mailáth Györgyöt ideiglenes helytartóvá nevezi ki a király s ő maga lemond.

I. Ferenc József 1848. dec. 2-án a császári trónra lép; Windisch-Graetz hg. Magyarország meghódítására indul, kitör a szabadságharc — Világos mellett 1849. aug. 13-án Görgey és hadteste Rüdiger orosz tbn. előtt lerakta a fegyvert. Jaj lett a legyőzöttek sorsa. — Következett nov. 6-án az „aradi tizenhárom.” Aulich, Damjanics, Nagy Sándor, Vecsey gf., Török, Láhner, Knezics, Pöltenberg, Leiningen gf. honvédtábornokokat felakasztatta, Lázár, Dessewffy, Kiss Ernő és Schweidel tbn.-okbt. „por és golyóra kegyelmezte” a breszcai hiéna: Haynau... 1851. szept. 21-én „in effigie” akasztott sokakat, közöttük Andrassy Gyula gróf képét is, a nemzet hóhérainak tehetetlen dühe. A helyzet képe: „Hunnia nyög letiporva”... A magyar közszabadságért folytatott titáni küzdelem leveretése után kezdődik 1849-ben az „abszolút-uralom” és tart 1860-ig. — A szolfereói csatározás hatása és III. Napoleon beavatkozása révén kísérletet tesznek a kibékülésre az 1860-ban, okt. 20-án kiadott császári pátens alapján, melynek alkotmányjogi irányzata azonban a vármegyék hazafias magatartásán megtörik. — A régi konzervatívok vezéreit: Mailáth Györgyöt, Sennyey Pált stb.-t hivatja a császár; létrejön az országbirói értekezlet. Később (1861. február 20-án) császári új pátens egybehívja az ország gyűlést, mely eredmény nélkül oszlik fel. — 1866-ban, a königráti szerencsétlen végezetű csata és a nemzeti közvélemény nyomásának engedve, Deák Ferencet, a „haza bölcsé”-t, kéri föl közbenjáróul és a létrejött kiegyezés folytán megalakul a második felelős minisztériom Andrassy Gyula gróf elnöksége mellett. A békeesség korszakalkotó nagy művét betetőzi a király és királyné megkoronázása (1867. jún. 8.) a király az 50,000 db. arany koronázási ajándékot visszanyújtja a nemzetnek, hogy fordítsa azt az 1848/49-ki agg honvédek eltartására! — A nemzet visszanyervén közszabadságát és a jogot, hogy az ország dolgait önállóan intézhesse, lázas tevékenységet fejt ki, hogy helyre pótolja az elmúlt idők mulasztásait úgy szellemi, mint anyagi téren. — Andrassy 1871-ben külügyministerré lett. — Utána Lónyay Menyhért, Szlávay József, Bittó István, Wencheim Béla gróf kerültek a kormány élére. A „fuzió” létesülése után Tisza Kálmán, a „balközép” vezére, lépett kormányra (1875—1890.) Ő alatta 1885-ben volt az első országos kiállítás, mely anyagi haladásunkat fényesen igazolta országvilág előtt. — Őt követte a kormányelnöki széken Szapáry Gyula gróf, ki törvénybe iktatta a közigazgatás államosításának elvét. Következett az „ezredéves országos kiállítás” és a milliönömi fényes nemzeti ünnepség. — Az egyházipolitikai törvényjavaslatokat is a Szapáry-kormány ké-

Folytatás az I. mellékleten.

szitette elő; de már csak utóda a *Wekerle*-kormány tudta törvénybe iktatni. Erre az időre esett *Kossuth* Lajos halála. Honi földben, Budapesten a Kerepesi temetőben, történt eltakarítását követte a nemzeti gyász. *Deák* Ferenc már előbb, 1876. jan. 26-án, *Andrássy* Gyula gróf pedig 1890. febr. 18-án elköltöztek az élők sorából. — *Wekerle* Sándor dr-t követte miniszterelnöki széken *Bánffy* Dezső báró, ki a kötelező polgári házasság és állami anyakönyvezéshez még a zsidók recepeijéről és a vallás szabad gyakorlásának biztosításáról gondoskodó törvényeket esatolta. Ezidőszert Magyarországnak kormányrudját *Széll* Kálmán főminister tartja kezében s ő van hivatva, hogy a XIX. század folyamáról szerencsésen bevezessen a XX. évszázad hullámaira. . .

Gyógyíthatatlan sebet ütött jó királyunk szívére az az örültségtől fogantatott gonosz tett, mely alkotmányos ujászületésünk legfényesebb alakjának, imádásig szeretett *ERZSEBET* királynőnknek, a „glóriás asszony“-nak életét Genben (1898 szept. 10-én) kioltotta. A leirhatatlan nagy fájdalom hordozásában a király s hű magyar nemzete szívében egygyé forradtak.

Magyarok istene, népünk édes atyja, halljad fohászkodunk égi trónusodban! Ne vond el a király, a nemzet feje fölől áldó kezdet! Irányozz, vezess, oltalmaz bennünket — hazánkat, szabadságunkat is — minden rosztól az előre láthatatlan jövőnk utain!

Vármegyei ügyek.

Törvényhatósági bizottságunk f. hó 18-án, folytatva és befejezve 29-én tartotta évszázadzáró rendes közgyűlését *Molnár* István főispán elnökle mellett és a bizottsági tagok vagy egy hatod számának jelenlétében. A közgyűlés d. e. 9 órakor kezdődött. A főispán megnyitó beszédében külön fejezetbe foglalta a helyi közigazgatás menetének ösmertetését. Azt mondotta, hogy bármilyen nagy bürokrata is örömet lelné benne ha látná, milyen jó rendben vannak mindenek; csak a számvevőségre tett megjegyzést, ott, ugymond, sok a restancia. A közmívelődés ügyéről szólván, dicsérte a lelkeseket, különösen pedig a rk. és gk. papságot, mely a népnevelés előbbre vitele dolgában kiváló buzgalmat tanusított. Végezetül kívánta, hogy a jövő heggesse be azokat a sebeket, miket ez a múlt év a gazdaközönség vagyoni állapotán ejtett. Ugy a jelen volt, mint a távol maradt bizottsági tagoknak s kedves családjaiknak is boldog új évet kívánt.

Dókus Gyula főjegyző, hálás érzelemmel szólván a tisztikar fizetésének ebben az évben történt megjobbításáért, ugy a tisztikar, mint a bizottság nevében visszakívánta főispánunknak, mint szeretteinek a legjobbakat.

Következett a sorozási költségek fedezetül szükséges 0.25%-os pótdadó megszavazása. A jegyzői nyugdíjintézet vagyoni erejének gyarapítására kilátásba helyezett 0.5%-os pótdadó — tekintettel a közigazgatási nyomasztó helyzetre — az állandó választmány javaslata értelmében ezidőszert levétetett a Közgyűlés napi rendjéről.

A közig. bizottságból törvény szerint kilépett *Fejes* István, *Mailáth* József gróf, *Molnár* Béla dr. és *Nagy* Barna titkos szavazással újra beválasztattak. A szavazás alkalmával beadott összesen: 49 szavazat. — Az igazoló választmányba, loavatóbizottságba stb. beválasztattak ismét azok, a ki onnan kiléptek, szolgálattételre a m. kir. állatorvosok beosztattak.

A sztrópai j.-ban, a borellenőző bizottságban megüresedett elnöki tisztet *Unghváry* Ede m. kir. póstamesterre ruházta a Közgyűlés, az új elnök helyére pedig tagul *Haraszthy* József b. tagot választotta meg. Az újhelyi bizottságba, a tagsági helyéről leköszönt *Szerviczky* Odón helyére *Kincsesy* Péter b. tagot választották meg közfelkiáltással.

Minthogy a sztrópai járásban az inséges állapot tünete már is mutatkoznak, a *Meczner* Béla, *Katinszky* Géza és *Staut* Józsefből álló vm.-i kp. ins. bizottságot permanenciába helyezték, az inséges helyi bizottságok szervezésével pedig, ott és a mikor az inség jelenkezik, az alispánt bízták meg.

A *Kossuth*-szoborra, mely *Sátoralja-Ujhely* főterét fogja majdan ékesíteni, a közig. letétek kamataiból begyűlendő 20,000 koronát szavaztak meg, egyben az idősebbik *Meczner* Gyula b. tag elnökle alatt megalakították a vármegyei *Kossuth*-szobor-bizottságot, melynek tagjai: *Bernáth* Béla o. gy. képviselő, *Fejes* István, *Hornyay* Béla dr., *Katinszky* Géza, *Kovács* Gábor dr., *Láczay* Sz. László dr., *Meczner* Béla, *Miklósy* István, *Nagy* Barna, *Spillenber* József és *Sulyóvszky* István, — kinek hazafias, kegyeletes és szép hivatásuk lesz, hogy az em-

lékszobor létesítése körül társadalmi téren is agitáljanak.

Az alispáni jelentés felolvasása után elhatározták, hogy 4 napdijasi állás szervezéseért feliratot intézzenek a belügyministerhez.

A törvényszék új palotájának tervbe vett felépítéséhez — a tekintetből, hogy a vármegyeház második udvarából egy bizonyos fundusrész örök jogon az igazságügyi kormányzatnak átadassék — nem járult hozzá a közgyűlés, sőt telkének tervezett megcsontítását egyszer s mindenkorra határozottan megtagadta.

A bizottság választott tagjainak 1901. évi névsora felolvastatván, tudomásul vétetett. — A tállyai vál. kerületben *Zaffiry* István leköszönése következtében új választás lesz az 1901. jan. hó 14-én, mely alkalomra elnökül *Kovács* G. dr. b. tag küldetett ki.

A sarospataki *Bodrog*-hid újjáépítésére feltelesen 20,000 K.-t szavaztak meg.

Ezek során az első napi Közgyűlés a déli órákban véget ért s folytatása 29-ére elnapoltatott. (Vége köv.)

Értekezet. Mint már jelentettük is: értekezet volt a vármegye székházának nagytermében f. hó 22-én, mely értekezet a közigazgatás egyszerűsítésének dolgában átnyult másnapra is. Annyi sok toldozás-foldozás után most történt először — ugymond egyik szaktekintélyünk — hogy a sok „hivatlan“ mellőzésével *Széll* Kálmán, a belügyi tárca vezetésével megbízott főminister, egyenesen a dologtevő szakmunkásokhoz fordul tanácsokért, hogy és mint lehetne megszabadítani dőcögve haladó közigazgatásunk szekerét a bürokratizmus kerékkötőjétől? A közigazgatás vezetői, mint másutt, nálunk Zemplénben is, köszönettel fogadták a belügyminisztértől jött ezt a megtiszteltetést s a menyire az idő rövidsége és egyébirányú nagy elfoglaltatásuk engedte, irásban is, szóval is, megadták legjobb tudomásaik szerint feleleteiket a minister huszonnégy rendbeli kérdésére. — Főispánunk elnökle mellett előadók voltak *Dókus* Gyula főjegyző, ki minden kérdés fölött egy-egy manorandumot, mely a tárgyat teljes egészében felöleli, dolgozott ki* és *Staut* József titkár, ki rövidre fogott javaslatokkal felelt a vonatkozó intézvénynek minden egyes kérdésére. Részt vettek az értekezleten: *Matolai* Etele alispán, továbbá *Arnótfalvy* Tivadar, vm. főpénztáros, *Barthos* József sátoralja-újhelyi j. főszolgabíró, *Bajusz* József árvasz. jegyző, *Bencsik* István bodrogközi j. főszolgabíró, (irásban is beadta feleleteit.) *Beregszászy* István kir. h. tanfelügyelő (szakmájára vonatkozó irásbeli javaslatokat is adott), *Bernáth* Béla homonnai j. szolgabíró, *Dongó* Gy. Géza vm.-i főszámvevő, *Ferenczy* Elek dr. kir. anyakönyvi felügyelő, *Füzesséry* Tamás n.-mihályi j. főszolgabíró, *Fodor* Jenő s-pataki jegyző, a zempléni j.-egyesület elnöke (irásbeli javaslatokat is adott), *Hönsch* Dezső kir. főmérnök, *Illésházy* Endre, mádi jegyző (irásbeli j.-t is adott), *Kossuth* Elek szinnai j. főszolgabíró, *Löcherer* Lőrinc dr. vm. t. főorvos, *Mauks* Endre kir. pénzügyigazgató-helyettes, *Meczner* Gyula Újhely rt. város ár. sz. ülnöke, *Misák* István tisztii főügyész (irásban is benyújtotta feleleteit), *Molnár* János Sarospatak főbírája, *Nemes* Sándor gálszécsi j. főszolgabíró, *Schmidt* Lajos Újhely város rendőrkapitánya, *Székely* Elek polgármester és *Talapkovics* László kir. pénzügyigazgató. — Személyesen nem vettek részt, de irásbeli feleleteket küldöttek az értekezlet elé: *Füzesséry* Odón, tokaji járási főszolgabíró, *Haraszthy* Miklós, homonnai j. főszolgabíró és *Spillenber* Barna vm.-i árvaszéki ülnök. — Elejétől végig részt vett az értekezleten főispánunk és fáradhatatlanul vezetett, közben-közben metsző bírálatot gyakorolván úgy a bürokratikus túltengésnek egyes kinövésére, mint az elágazott vélemények összeegyeztetésére. — Vajha segíthetne megvalósítani ez a mi értekezletünk is azt az eredményt, a mi eddig, a XIX. század véghatáráig, csak jámbor óhajítás maradt, t. i. a magyar közigazgatás menetének egyszerűsítését és gyorsítását!

Eskütétel. Az ujonnan kinevezett állami állatorvosok f. hó 28-án tették le hivatali esküjüket *Molnár* István főispán előtt.

Pótlóvázás. A m. kir. kassai 5-ik honvédszázarend pótlóvázó bizottsága lapunk útján is tudatja, hogy az 1901. évi január hó 8-án, d. e. 8 órakor, *Páczin* községben, az uradalmi majorban, pótlóvázok fog vásárolni készpénz fizetés mellett. A lovaknak tökéletesen egészségeseknek, jól tápláltaknak és teljesen hibátlanoknak kell lenniök; magasságuk: 156—166 em. koruk betöltött 3½—8 év között legyen, egy ló ára, alku szerint, 500—700 korona.

* A becses munkálatot, hogy a köznek hasznára fordítsuk, kiadjuk apránként jövő számainkban. *Szerk.*

Hírek a nagyvilágból.

Kinában az európai nagyhatalmasságok és Amerika képviselői, egész mostanáig tartott nyuzakodás után, megállapodtak a békekötés pontozataiban s átnyújtották hozzájárulás végett a kínai császár meghatalmazottjainak, *Csing* hercegnek és *Csáng* alkirálynak, kik már előre is biztosították *Szú* császár beleegyezését.

Délafrikából érkező újabb hírek is megerősítették a minapiakat, hogy t. i. a búrok jelentékeny hadi sikereket vívtak ki az angol hadseregek felett.

Szerbiában rémes állapotok lehetnek, mit bizonyít az is, hogy e napokban három szerb ezredes megszökött.

Hírek az országból.

Ófelsége a király „Zenta“ és „Máramarozs“ nevezetű hadi hajóink legénységének, mely most Kinában harcrol, a hadi érmet adományozta.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter, kit régi és súlyos vesebaja komolyabb fordulattal fenyegetett, jobban van. E napokban *József* fhg. tett a minisztérnél közel egy óra hosszájig tartott látogást.

A Vörösmarty-szobor alapjára gyülekező nemzeti adomány e héten túlépte a 67,000 koronát.

Kohl Medárd dr., kit a hercegprimás Rómába küldött karácsoni követéül, a pápa akarata szerint püspökké szenteltetett.

Máramarozból a szegény s magát elboldogíttatni engedő néptömegesen vándorol ki — Braziliába, Amerikának ezzel az éhenhalással fenyegető államába.

Felhívás előfizetésre,

a „Zemplén“ 32-ik évfolyamára.

Lapunk a XX. század küszöbén életpályájának harminckettedik évébe lép.

Elfogultság nélkül mondhatjuk talán s bizony nem dicsekvés kedvéért, hogy küzdelemmel teljes harmincegy évi pályafutása alatt kétségtelen bizonyosságát nyújtotta annak, hogy hivatott is, képes is az életviszonyokkal küzdeni és megküzdeni.

Most tehát, midőn a harminckettedik év küszöbén állunk, hálánkat és köszönetünket fejezzük ki pártfogóink: a t. vármegye közönsége és olvasóközönségünk előtt mindig szives támogatásukért.

A tisztos multból merített bizalommal tekintünk a jövő elé. Reméljük, hogy a nagy és diszes közönség az ő nagyrabecsült rokonszenvét — a mi kiérdemelni ezután is legfőbb kötelességünknek tartjuk — a jövőben sem fogja megvonni mitőlünk.

Lapunk, a „Zemplén“ iránya és törekvése ezután is az marad, a mi eddig volt: a közérdekek szolgálta, — az ut is, melyen haladni fogunk, lesz, mint volt: a *részrehajlatlan igazság útja*.

Figyelmünket ki fogjuk terjeszteni mindarra, a mi a jól megértett és felfogott közérdekkel összekötetésben áll s nem fogunk visszariadni soha az igazság kutatásától és megmondásától; azonban óvakodni is fogunk, hogy az egyes érdekeket a köz érdekével össze ne zavarjuk és óvakodni fogunk, hogy az igazmondást a kicsinyes és visszatetsző személyeskedéssel ne azonosítsuk.

Közérdekű dolgok és kérdések megvitatásától, objektív bírálatától, a mi lapunk soha nem fog elzárkózni.

És bár mindenkor csakis legjobb meggyőződésünk szavát követjük: távol fogunk állani attól, hogy, ítéleteinket csatlakozhatatlanoknak tartva, az elfogultság kínai falával vegyük körül magunkat. Bárkitől és bárhonnán jövő véleményt — ha közérdekű s tudjuk kitől ered — mindenkor készséggel közzéteszünk, ha csak azt lapunk hasábjaira nem illő hangja ki nem zárja.

Közérdekű és szakszerű cikkelyeken kívül a vármegyei és helyi érdekű ügyek fogják ezután is uralni lapunkat.

Hangzatos szavakkal nem akarunk feltűnést hajhászni, terjengős ígéretekkel nem állunk elő.

A mi legfőbb dicsekvésünk a nagy közönség ragaszkodását hűséggel továbbra is kiérdemelni.

Még egyszer köszönetet mondva *harmincegy* éven át és folyton tartó szives jóindulataikért: kérjük jövőre is nagyrabecsült támogatásukat.

Lapunk előfizetése is, habár a „Zemplén” kétszer oly nagy terjedelemben jelenik meg hétről-hétre, mint más heti lapok, marad, mint volt

Egész évre: 12 korona.

Félévre . . . 6 korona.

Negyedévre: 3 korona.

Felkérjük t. előfizetőinket, hogy előfizetéseiket megújítani sziveskedjenek, hátralékos előfizetőinket pedig kérjük hátralékaiknak beküldésére, ellenesetben postai megbízás útján leszünk kénytelenek azt beszédtetni.

Az előfizetések a „Zemplén” kiadóhivatalába (Főtér 9. sz.) címezve küldendők.

Sátoralja-Ujhely, 1900. dec. 22-én.

A „Zemplén” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Különfélék.

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király, kabinettirodája útján és főispánunk közbenjárásával, ifj. Firczak Sándor zboji g. kat. lelkésznek 50 kor., — Soltész Gyula kis-ráskai ev. ref. lelkésznek 40 kor., — Tóth János nyug. tanítónak 30 kor., — végül Sárpataky Lászlóné felső regmezi lakosnak 20 korona legkegyesebb adományt küldött.

— **Üdv olvasóinknak!** Még huszonnégy-szer fordul meg az óramutató-kerék tengelye körül és akkor . . . Szilveszter éjjelének tizenkettedik órája betelvé, elcsattan a Klotó-párka ollója. Egy nagy halottal több lesz az egész világon. A nagy halott neve: *XIX. század!* — Ha jól emlékszünk *Vörösmarty* írta „A sirásó fej-fájára”:

Im' tekints e sirra vándor!
Teljesült a közmondás:
Végre is gödörbe pottyán,
A ki másnak vermet ás . . .

Biz' így történik a nagy sirással is, a XIX. századdal. Belepottyán a sirba, melyet megasott számára kikerülhetetlen végzete. Valjon sirasuk-e kimulását és megszenteljük-e omló könyeinkkel domborodó sirhalmát? A háború jegyében született: abban is múlik ki. Annyi vért, s pedig honfiai vért, talán nem szállított egy század sem, mint szállított ennek a XIX. századnak a közszabadságért kiontott, polgárvérrel telidesteli folyása a Nyomorúság óceánjába! A francia forradalom, a magyar nemzet szabadságharca, a búrok élethalál-küzdelme s a többi s a többi: tengernyi embervért követelt e század egész tolyásán áldozatul. „Ha minden háború” — írja Carlyl — „akár polgári, akár egyébb, félreértés: akkor micsodának kell lenni az egymást megértésnek? . . .” Az első kívánságom tehát: legyen az eljövendő XX. század *vértelen* — s lesz is az egész vonalon, ha az egymást megértés százada lesz! Legyen ilyen az egész világon, a mi szűkebbkörű világainkban is: értem a hazát, benne a vallásfelekezeteiket, politikai pártokat, autonóm testületeket, vármegyét, járást, községet . . . értem még a lakóházakat és a bennök lakó egyes családokat is. — A második jó kívánságom az elsőből foly; hogy t. i. az egymást megértésből fejlődjen ki szíveinkben az az igazi szeretet, „mely mindent elbir, mindent eltűr, csak egyet nem tűr: hogy embertárs lenézze embertársát; csak egyet nem bir: hogy embertárs megvesse embertársát. — A harmadik jó kívánságom: hogy ebben a hazában a XX. század építse meg, töltsze be és ékesítse föl a közös templomokat és népesítse be édes hazánk egész földjét, a magyar égnek egész alját, a székesfővárostól szerteszt a legkisebb községet is, olyan templomokkal: a *hazaszeretet* közös templomaival; a hol legyünk mindnyájan egyenlők (hiszen addig csak a halálban volt közöttünk egyenlőség!) — Isten — király — haza: ez legyen az a magyar nemzeti Szent-Háromság, mely előtt imádat, tisztelettel és szeretettel hajoljon meg keresztyén, nem keresztyén, mindenki, a ki csak magyar! Eleven szentség pedig legyen csak egy: a *becsület szentsége* és azt „süvegelje meg a magyar, német, tót. . .” Ezek és effélék azok az érzések, gondolatok, irányok és törekvések, a mik eddig — az önök jóvoltából immár egy harmad-századig — vezéreltek bennünket a hétről-hétre megjelenő

„Zemplén”-nek biz' éppen nem könnyű szerkesztésében. Ezek ébrednek lelkünkben az évszázad elhunytakor; ezek vezérelnek a jövő évszázadban mindaddig, míg mi szeretjük és Isten is úgy akarja. A „Zemplén”-nek ebben a rovatában is az a jelszó, a mi volt az Arany János költőelődjé, Illosvayé: „hamisat nem igazítunk — igazat nem hamisítunk!” Az újság testbe öltözött ige; jaj neki ha hamisan szól, vagyis hazudozik; mert mint a hazug embertől, az olyan újságtól is szellemi undorodással fordul el a jó izlésű, a nemes irányú olvasó. Készülettel, küzdéssel teljes időszaknak nézünk elibe . . . Szellemi testvéreim, kedves olvasóim: *boldogabb új évszázadot — édes mindnyájunknak!*

— **Személyi hírek.** Bernáth Béla, Dókus Ernő, Molnár Béla és Sennyey István br. orsz. gy. képviselők f. hó 28-án a vármegyei közgyűlés alkalmából Ujhelyben időztek.

— **Nádai** Ferenc a „Nemzeti Színház” kitűnő művésze, kinek nevét múlt számunkból a szedő kifejejtette, f. hó 3-án a „Nemzeti” többi művészeinek és művésznőinek társaságában, Budapestről Ujhelybe érkezik, hogy színházunknak a másnap este végbe menő megnyitáson „Alfonzó ur”-ban a címszerepet ábrázolja.

— **Kinevezés.** Várady Sándor dr., budapesti kir. alügyész, a nyolcvanas években vármegyéink tiszti főügyészenek volt joggyakorlója, Nyiregyháza kir. ügyészszé nevezetett ki.

— **Új évi gratulációk megváltása.** Zemplén-vármegye területén lakó jóbarátainknak és jóismerőseinknek új évi gratulációkat mi *póstán nem küldünk*; e helyett a póstabélyegek árát a Sátoralja Ujhelyben munkáló „Árvasegélyező és jótékony egyesület” pénztárának ezennel fölajánljuk. Jó barátaink és jó ismerőseink tehát a B. u. é. k. s. billéták helyett a „Zemplén” útján fogadják tőlünk az 1901. évre legőszintébb jókívánatainkat. Legyenek szerencsések, megelégedettek, boldogok! Sátoralja-Ujhely, 1900. dec. 31. Dókus Gyula és neje, Dauscher Miklós, Haraszthy István, Hönseh Dezső, Horváth Sándor, Korbély Géza, Kovács Endre, Nemthy József és neje, Nyomarkay Odón dr., Óbláth Mór dr., Reichard Armin, Szerviczky Odón és neje, Szokolay Emil, Teich Zsigmondné, Thoman Dávid dr. és e lap szerkesztősége és kiadóhivatala részéről: Dongó Gy. Géza és Ehler Gyula.

— **Új évi gratulációk megváltása** címén Dókus Gyula és neje, Nemthy József és neje 5-5 kor., — Dauscher Miklós, Szerviczky Odón és neje (B.-Szerdahely) 4-4 kor., — Hönseh Dezső 3 kor., — Nyomarkay Odón dr., Haraszthy István és Korbély Géza ág. hit. ev. lelkész 2-2 koronát küldöttek a sátoralja-ujhelyi árvaház javára, ez összeghez hozzáadva a legutóbbi számunkban kimutatott 27 koronát: *összes gyűjtésünk 54 korona.*

— **A zsurnalisztika köréből.** Biró Pál hirlapíró, vármegyének szülőtte, ki nagy küzdelmekkel alapított lapot Zemplén-vármegyében, tegnaptól kezdve az orsz. függetlenségi és 48-as párt organumának, az „Egyetértés” szerkesztőségének kötelékébe lépett, — azonban csak tavasszal megy állandó tartózkodásra a fővárosba. Néhány hónapra még városunkhoz köti az új színházunk révén fejlődött kulturális mozgalom, melynek ő is egyik tevékeny részese. Az első téli színházi évadban, mint értesültünk, Halasy szinigazgatóval együttesen fogja vezetni az új színház társulatának művészeti és adminisztratív ügyeit.

— **Gyűjtéseink.** A „Zemplén” t. olvasóközönségének jóvoltából három betéti könyv van kezelésünk alatt. Az 1900. évi tőkésített kamatok hozzáadásával 343 K. 26 f.-re nőtt ki magát a betett összeg; ebből a „Kossuthszobor alapját illeti: 205 K. 80 f., és pedig a s.-a.-ujhelyi tkpt. 14,398. sz. heteti könyvében: 115 K. 30 f., ugyanott a 14,367. sz. b. k.-ben 90 K. 50 f. „A bodrogkereszturi honvéd-emlékoszlop” fenntartására kamatozik a Zemplénvármegyei keresk. ipar- term.- és hitelbank VII. 343. sz. b. k.-ben: 137 K. 46 f.

— **A „Zemplén”** 1901. jan. 4-én, a sátoralja-ujhelyi újjáépített színház ünnepes megnyitására alkalmára rendkívüli számot ad ki, mely azonban f. hó 5-éig a „szinügyi bizottság” tulajdonát képezvén, előfizetőinknek mához egy hétre kiadandó fölappunkkal fog megküldetni. A rendkívüli szám, mely egyéb alkalmi közlemények közt szinlapot, az előadandó szindarabok meséjét is hozni fogja, a sátoralja-ujhelyi színházalap javára példányonként 40 filléért fog árusítani Szent-Györgyi Vilmos kereskedésében és Friss Heiman étkezőjében és az előadás estéjén a színházi pénztárnál. Az alkalmi szám összeállítását lapunk szerkesztője volt szives elvállalni. A „Zemplén” nek ez az alkalmi száma az 1901. jan. 2-án d. u. már kapható lesz. Vidékről jövő megrendelések Székely Elek polgármesterhez címzendők.

— **Táncmulatságok sorrendje.** E hó 31-én, a sátoralja-ujhelyi szegény izr. iskolázó

gyermekeket segítő egyesület táncmulatsággal egybekötött teastéjét nem a Friss vendéglője étkező-terében, hanem, engedve a közönségnek a vármegyei székháza nagytermében fog megtartani, mely alkalomból a tea-est rendezősége a következő sorok közlésére kérte fel lapunkat: *Értesítés.* A sátoralja-ujhelyi szegény izr. iskolázó gyermekket segítő egyesület f. évi dec. 31-én rendezendő tea-estélyét felmerült akadályok miatt a vármegyei háza termében tartja meg, miről a m. t. meghívottakat tisztelettel értesítjük. A belépő jegy a buffet igénybevételére is jogosít. A t. hölgyeket kérjük minnél egyszerűbb öltözékben megjelenni. A rendezőség. — Ugyanazon éjjel tartják szokásos szilveszter esti mulatságukat a m. á. v. gyáristák, a műhely melletti saját termükben. — A zemplén-vármegyei dzsenti nagy és fényes báljának rendezése már elhatározott dolog. Úgy tudjuk, hogy a farsang utólján fogják megtartani.

— **Esküvő.** Hódosi Kiss Ernő dr., sátoralja-ujhelyi ügyvéd, Budapesten f. hó 29-én vezette oltárhoz Mariska Vilmos dr. budapesti egyetemi ny. r. tanár leányát, Vilmát. Az esketés szertartását Dessewffy Sándor esanádi megyés püspök v. b. t. t. végezte Kemnitzer-utcai palotájának házi kápolnájában. Kísérje az ifju párt állandó boldogság a házas élet utain!

— **Időjárás.** Fehér Karácsonunk volt — fehér Husvétünk lesz. Meg van az öröme a korszolozóknak is. Folyóink, a Bodrog, Tiszaf még nem öltöttek ugyan magukra a jégpáncélt, de ha így tart, kivált éjjelenként a hideg: bekövetkezik, hogy a XX. századnak felvirradása napján, nem kell kompon átsétálnia Zemplénből Szabolcsba a leányvári révnél, mert a Tisza egész hosszában megtalálja az általutal, bár *Falb* jövődőlése szerint az idei tél enyhe lesz és Az időjárásról szólván, a magyar ember jó kívánságával végezzük: „Adjon az isten 3 b-t Bort — buzát — békességet — Országunknak esendességet” a holnapután reánk viradó új évszázadban!

— **Hegykapitány lemondása.** Liptay Béla, Ujhely város szőlőse, a kit a hegyközség választmánya ma két hete választott meg hegykapitánynak, erről az állásáról leköszönt. Az új választást mihamar kitűzik.

— **Dalosok estéje.** A „sátoralja-ujhelyi dalárda,” a jövő január hó első felében, valószínűleg a Friss-vendéglő termében táncal egybekötött dalos estét fog rendezni.

— **Eljegyzés** Olchváry Lajos b.-szerdahelyi birtokos f. hó 24-én jegyezte el Pintér Ilonkát, Pintér István nyiregyházi birtokos kedves és szeretetreméltó leányát.

— **Táncitanítás.** Révész Imre, ismert táncitanító, városunkban az 1901. évi január hó 4-ikétől kezdve táncfolyamot nyit. A beiratásokat a „Carolineum” felső leányiskolában a ft főnöknő mai naptól kezdve eszközli oly leány növendékek részéről is, kik az intézet kötelékébe nem tartoznak. — A városi tánciskolába a beiratások január 2-án kezdődnek d. e. 11-12-én d. u. 4-5 éráig a Hungária-szálló emeleti termében.

— **Halálozás.** Olchváry Bertalan, nyug. kir. jbiró, a lasztoméri ev. ref. anyaegyház gondnoka, rövid szenvedés után december hó 23-án meghalt. Egyike volt ő is a „nagy idők” tiszteletreméltó alakjainak. Temetése Nagymihály város intelligenciájának részvétele mellett 24-én történt. — Béke emlékének!

— **Ruhátolvaj.** A mult héten egy, a gazembségében ügyes alkalmi tolvaj, két uri háznál követett el lopást, és pedig aként, hogy a szobából, a hol senki nem talált, a keze ügyébe akadt ruhát elemelte. Az egyik helyen a házi ur fain kék téli kabátját fölvette és nyugodt eleganciával köszönt jó reggelt a vele szembe jövő cselédnek, a ki asszonyával együtt csak akkor vette észre a kabát hiányát, mikor e tolvajnak már hült helye volt.

— **Csavargó tolvaj.** Dobos András nagytoronyai származású volt hivatalos, ez idő szerint foglalkozás nélkül való csavargó, aki az utóbbi időkben úgy tartotta fel magát, hogy egyes uri emberektől különféle címeken egy-egy koronát kicsalt, utóbb már lopásra vetemedett. Klein fakereskedő istállójából 20 korona értékű pokrócot lopott s azt Mikóházán eladta. A rendőrség úgy a tolvajt mint a pokrócot előkerítette.

— **Szélhámós ügyök.** A mult héten egy barna jó öltözötű zsidó kinézésű fiatal ember házalt Ujhelyben és szőnyegmintákra, az érték egyharmadának felvételével több háznál megrendelést vett fel. Kiderült azonban, hogy mindenütt más-más néven nevezte magát és így persze csalt, mert úgy a cég, mint az ő bemozdott neve hamis. A megugrott csalót a rendőrség körözteti.

— **Karácsonfa.** A nagy-mihályi állami kiseddóvóban f. hó 22-én tartották meg a karácsoni szokásos ünnepséget; mely alkalommal az állami iskolai és dedós szegény növendékek

között 600 korona értékű ruhaneműt osztottak szét. A szegényeknek juttatott adomány megteremtője *Sulyovszky István* gondnoksági elnök, ki fáradhatatlan buzgalommal gyűjtötte együvé a város közönsége részéről összeadott filléreket.

— **Dedósok Karácsonja.** Szinnáról írja levelezőnk: F. hó 23-án és 24-én tartották meg a eziróka hosszumezei és szinnai kisedővőkban ft. *Lehoczky Endre* esperes plebános, mint óvófelügyelő, a szülők a népnevelés iránt érdeklődők jelenlétében a vizsgálattal egybekapcsolt karácsoni ünnepét. Öröm volt hallani, mily szép magyaros kiejtéssel beszéltek és daloltak a kis tót gyerekek mintha csak ez volna anyanyelvük. A vizsgálat után mindkét helyen eszinosan feldiszitett és dúsan megrakott karácsonfa képezte a kicsiké határtalan nagy örömet.

— **Tolvaj molnárlegény.** *Lyócsa* András, a széphalom-utcai malom tulajdonosának egyik fia, lehangelten panaszolta ünnep harmadnapján a rendőrségnél, hogy aranyláncát és ezüst-óráját éjjel, míg aludt, ellopták. A rendőrség rögtön megindított nyomozásának még az nap meg volt az eredménye. *Puchi Ferenc* sárospataki származású molnárlegény volt a tettes, a ki éjnek idején *Lyócsa*ék szobájába osont s onnan az órát ellopta. Méltó büntetése el nem marad.

Irodalom.

Az „**Adalékok Zemplénnémetjei Történetéhez**“ c. havi folyóiratunknak jövő évi januáriusi füzeté — technikai okok miatt — jan. hó 15-én adatik ki.

Gyönyörű naptárt, bő tartalommal kap minden előfizető kivétel nélkül, ha a „Magyar Nemzet“ politikai napilapra, csak egy hónapra is, előfizet. A „Magyar Nemzet“ melynek főszerkesztője *Jókai Mór*, a legelőbb fővárosi napilap. Megjelent naponta 24—32 oldalon. Előfizetése 1 óra 2 kor. Mutatványszámot küld a kiadóhivatala. Budapest, Kerepesi ut 54 sz.

„*Háztartás*“ Ez a címe a *Kürthy Emilné* szerkesztette és az Athenaeum kiadásában havonként 3-szor megjelenő gazdaszónok lapjának, mely a háztartásban szinte nélkülözhetetlen. Előfizetése 1/4 évre 3 korona. Megrendelő cím: „*Háztartás*“ kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi ut 54.

Wohl Janka kitünően szerkesztett és havonként négyszer megjelenő divatlapja a „Magyar Bazár“ból mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal. A „Magyar Bazár“ előfizetése negyedévre 4 korona. Megrendelő cím: Magyar Bazár kiadóhivatala Budapest, Kerepesi ut 54.

Szülők figyelmébe Forgó bácsi „*Kis Lapja*“, mely hetenként bőven megrakodva mesékkel, versikékkel mulattatja és szórakoztatja az egész hazában az apróságokat, egyúttal kitünő segítő a kitünő gyermeklapot megrendelni, mert előfizetése 1/4 évre csak 2 korona. Megrendelő cím: „*Kis Lap*“ kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi ut 54. sz.

Egyesületi élet.

„A kassai kerületi pósta- és táviró segítő egyesület.“

Négy éve annak, hogy *Bene Róbert* kassai kerületi kir. pósta- és táviró-igazgató leikes felhívására, *Heim Péter* nyugalmazott ministeri tanácsos nevére a pósta- és táv. személyzet 2000 koronás alapítványt megkezdte a jótékony-ság gyakorlását; itt-ott a betegség vagy másféle csapás súlyának enyhítését.

Mai fejlődésében az egyesületnek van 17 alapító és 334 rendes tagja. 100 koronánál kevesebb összeget nem ad segedelemül s ez évben egyeseknek 600 korona segedelemet osztott ki. A zemplén-vármegyei alkalmazottak, *Bene Róbert* kir. tanácsos, egyesületi elnök különös figyelmé révén, mint mindig, most is kiváló gondosságnak voltak tárgyai; elmondhatjuk, hogy ez intézet életképes, áldásos munkája; hogy vétkezik önmaga, családja, kartársai érdeke ellen az a pósta-táviró alkalmazott zemplén-vármegyei, a ki ez egyesületbe — ha még nem tagja — be nem lép.

Az egyesület választmánya Kassán f. hó 21-én tartotta ez évi utolsó gyűlést.

Kapott segedelemet 4 egyén (leginkább III. osztályú postások) 50 és 100 koronánként 350 koronát. El lehet mondani, hogy alig akad jogosult, érdemes folyamodó, a kinek kérelme ugy most, mint azelőtt elutasított volna s áll az a krisztusi szabály: „ne tudja a te bal kezéd, mit tett a jobb kezéd.“

Még 350 korona maradt ez évre kiosztandó a folyamodók részére.

Választmányi gyűlés után a kir. tanácsos egyesületi elnök póstatáviró-igazgató s kedves neje öngyámsága a jótékony-ságban serény választmányt ebédre hívták meg. *Dávid Endre* pt. főfelügyelő remek beszéddel emelte ki *Bene Róbert* házigazdának s kedves veje öngyámságának az egyesület teremtése és annak felvívogztatása körül szerzett érdemeiket, kik a humanitás ol-tárán áldozva a pósta és táviró, paragrafusokból összerótt gépezetbe csepegtetett krisztusi szeretet olajával már sok sebet gyógyítottak, sok megtörni készülő szívet megmentettek!

Berecz Károly, a.-berezkei postamestre,

vál. tag, a direkcio fejt, az osztályvezetőket a Heim segítő egyesület teremtő, éltető lelkét, az elnök-házi urat és nejét pattogó, vidám, kedves hangulatot keltő tigmusokban köszöntötte fel.

Végül *Bene Róbert* kir. t. p. t. igazgató magas szárnyalású beszédében visszapillantást vetett a hunyó században a pósta és táv. intézmény fejlődése révén elért óriási haladásra, és arra, hogy hazánk e tekintetben ma az első kultur államok közt van; ez alkalmából a kerületi személyzetet, mint munkatársait, üdvözölte, különösen azokat emelvén ki, kik neki egyszersmind a humanitás szolgálatában hű segítői voltak mindig: a választmányi tagokat.

Ebéd után a vendégek belső termekbe vonultak, hol rendkívül kellemesen esett tapasztalni, hogy *Bene Róbert*, a kir. tanácsos postais és táviró igazgató nemcsak a paragrafusok skáláján, de a zongora billentyűin is teljesen otthon van; művészi játékaival, melyet dallal a „*Kassai-Dalegyesület*“ solo-primistája, *Béliusz József* pt. száma sztályi főtiszt kísért, késő estig bájolta el a vendégeket.

Sok ilyen hivatalfőt adjon az isten a magyar hazának!

Bodrogszparti.

Meghívó. A zemplénnémetjei gazdasági egyesület igazgató-választmánya 1901 évi január hó 4-én d. e. 1/2 10 órakor a vármegye-háza kistermében ülést tart, melyre annak tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgysorozat:

1. Titkári jelentés a múlt vál. üléstől máig beérkezett ügydaraboknak elintézéséről és az egyesületi munkálkodásról.
2. Titkári jelentés a házi ipari tanfolyamokról és gazdasági előadásokról.
3. Az 1901. évi költségvetés tárgyalása.
4. Az 1901. évi munkaterv megállapítása.
5. Az O. M. G. E. átirata a gazdák biztosító szövetkezetének támogatása érdekében.
6. A földmívelésügyi m. kir. minister ur körrendelete az 1901. évi működési program és költségeloirányzat beküldése tárgyában.
7. A kereskedelmi m. kir. minister ur leirata a hegyvidéki lakosság érdekében megindított mozgalmakat illetőleg.
8. Sátoralja-Ujhelyen a kassai gazdasági tanintézet tanárai által rendezendő 2 napos gazdasági előadások ügye.
9. Klein Albert alsó-berezkei lakos kérelme e. évdíjas tagul való felvétele ügyében.

Egyéb indítványok.

Ugyanaznap d. e. 1/2 11 órakor a vármegye-háza kistermében **rendes közgyűlés** fog tartatni, melyre az egyesület tagjai tisztelettel meghívattak.

Tárgyak:

1. Az 1901. évi költségeloirányzat tárgyalása és jóváhagyása.
 2. Az 1901. évi munkaterv megállapítása. Indítványok.
- Sátoralja-Ujhely, 1900. évi dec. hó 21-én.

Egyesületi elnökség.

Az árvák Karácsonja megható ünnep-séggel tartott meg az ujhelyi árvaházban, hova a feldiszitett karácsonfához és az örömtől sugárzó arcú árvák közzé szépszámu hölgyközönség hozta nemcsak jóságos szívét, de e jó szív látható jelét bőkezű ajándékait. — Kijutott a gyermekeknek busásan az ajándékok, játékok s főképp ruhaneműekből; a sok jobbnál-jobb esemégen pedig még soká fognak nyaláncolni, áldva az ajándékozók nagylelkűségét. — Pénzbeli adományt küldöttek: *Widder Gyula* 6 K., *Korinkó Ilona*, *Bydeskuthy Sarolta* 4—4 K., özv. *Hornay Fereoené*, *Hornay Béláné* 3 K., özv. *Szokolayné*, *Ujhelyi Józsefné*, *Szilvási Matild*, *Pfeiffer Gyulané* urnők 2—2 K.-t. — *Ruhaneműt*, *ennivalót*, *játékszereket* *Meczner Béláné*, *Fejes Istvánné*, *Szokolay Emilné*, *Vitéz Béláné*, özv. *Liszy Edéné*, özv. *Román Istvánné* négyesi *Szepessy Kálmánné*, *Zettin Ignácné*, *Bernáth Aladárné*, *Mattyasovszky Kálmánné* urnők, — *Bilanovits István*, *Dolozselek Albert*, *Klein Pál*, *Móricz István*, *Ocskay László*, *Alexander Manó*, *Bokor József*, *Nagy M. Géza* urak. Az igazán gazdag s nagylelkű adományokért hálás köszönetet mond az árvák nevében:

Hornay Béla dr.,
alelnök.

Ipartestületi tagok adója. Annak idejében hirt adunk arról a „Zemplén“ hasábjain, hogy a sátoralja-ujhelyi általános ipartestület elnöksége a kir. pénzügyministerhez folyamodással járult a testület tagjaira kirótt I. és III. o. kereseti adó helytelen kivetése miatt. A folyamodásnak meg van a kívánt sikere; mert főispánunk közbenjárására intézkedett a minister és elrendelte a szóban levő adókivetés felülvizsgálását. Így állván a dolog, az ipartestület elnöksége a következő Felhívást intézte tagjaihoz:

Az ipartestület elnöksége által az I. és III. oszt. kereseti adó kivetése ellen, a kir. pénzügyminister ur öngyámságához közvetlenül benyújtott kérvényünk folytán, a pénzügyminister ur öngyámsága bekívánta egyénenként azon iparosok névjegyzékét, kiknek az adókivetés (az adófelszámolási blzottság) megállapításai ellen sérelmük van. — Felhívjuk ennélfogva az ipartestület összes tagjait, hogy ezen Felhívás kézhez vételével — a mennyiben az adókivetés ellen panaszuk van — az ipartestület hivatalos helyiségében haladéktalanul jelentkezzenek, s a múlt évi adókönyvecskét és az adófelszámolási blzottság végzését magukkal hozzák.

Sátoralja-Ujhely, 1900. dec. 20.

Gáthy Géza,
ipt. titkár.

Bánóczy Kálmán,
ipt. elnök.

A sárospataki jogász-egyesület, Bal-lagi Gézané ss *Láczay Lászlóné* urnők pártfogása alatt, 1901. év január hó 5-én, saját alapítójának gyarapítása céljából Sárospatakon, a városháza összes termeiben, jogász-bált rendez. — Belépődíj: személyjegy 4 korona. családjegy 8 korona.

Kaszinói közgyűlés. A nagymihályi Kaszinó december hó 27-én, választmányi alakuló s tisztújító közgyűlést tartott. Az 1901. évi költség eloirányzat, melyet elfogadtak, 3640 korona fedezetet ígér 3567 korona kiadással szemben. A megejtett választás eredménye: elnök *Szirmay József*, alelnök *Füzesséry Tamás*, igazgató *Sulyovszky István*, jegyző *László E. flóris*, pénztáros *Fröhlich Gyula*, könyvtáros *Vas József*, helyettes könyvtáros *Roncsinszky Géza*; — választott továbbá 12. rendes és 2. póttagból álló választmány. A kaszinónak jelenleg 85 bel-és 40 kültagja van.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Köszönetnyilvánítás.

Schwarz Ignác dr. gálszécsi körorvos a technai gör. kat. új iskolát f. hó 17-én meglátogatta s ez alkalommal az iskola céljára 10 koronát volt szives adományozni, a mely adományért az iskolafenntartó hitközség ez uton is hálás köszönetét nyilvánítja.

Techna, 1900 december 25.

Polyánszky Gyula
iskolaszéki elnök.

A következő nyílt levelet kaptuk: *Beeses lapja* idei 52 számában „*Betörés és lopás*“ cím alatt a *Lomniczer* testvéreknél elkövetett betörésről közölt hír így végződik: a rendőrségnél a véleményem az, hogy a betörést csakis a helyi viszonyokkal teljesen ismert az üzlethelyiségbe jártas egyén követhette el és pedig *csizmadia* vagy *susztér* a ki az ablak betörésénél jobb fajta *csizirt* használt. Jogosan következtethetjük, hogy ezen közlemény a rendőrség tollából került b. lapjába, vagyis hogy a rendőrség nyilvánosan kifejezte azt a gyanuját, hogy a betörés elkövetője *csakis csizmadia* vagy *susztér*.

Azt a gyanut kétségtelenül arra alapítja, hogy a betört üzlethelyiség a *csizmadia-társulat* épületében van, hol a *csizmadia* állandóan és sűrűn megfordulnak és hogy a betörő jobb fajta *csizirt* használt.

A *csizmadia-társulat* ezt a tagjaira igen sértő alaptalan gyanut erélyesen visszautasítja a társulatnak tagjai mindannyian tiszta előéletű, tisztességes adófizető polgárok, kik a rendőrségi vélemény ezen megnyilatkozásán élénken megütözköznek.

A mi rendőrségünk ébersége és ügyessége mellett ki van e zárva annak a lehetősége, hogy az illető nem *csizmadia*, a tett elkövetése előtt jól kikerest és megnézte magának a helyet és olyan nehéz másvalakinek az a jobb fajta *csizirt* beszerezni, hogy ebből egyenesen s kizárólag bennünket kellett meghureolni?

Mi ezt a rosszszándéku gyanusítást önzetes polgárokként lelkünkben visszataszítjuk.

Sőt jogos panaszt nyilvánítunk a rendőrség közegei ellen, kiknek elégtelen ébersége társulatunknak a bolti helység helyreállítása költségében anyagi kárt is okozott.

A *Kossuth-utca* egyik fő utcája városunknak és dacára a vasút és országúthoz való közelségének, éjnek idején alig-alig lát rendőrt, nem is kell oly nagy bátorság és ügyesség az ilyen betörésekhez, mert a rendőrség felügyelete miatt egész kényelmesen elvégezheti a munkáját ki ilyesmire vetemedik.

Reméljük és elvárjuk, hogy a rendőrség igyekezni fog a tettest megcsípni és akkor belátja majd sajnos tévedését, melyel a rendőrséget fizető polgárság tisztességes iparos részét könnyelműen megbántotta.

Tisztelettel kérjük a tekintetes szerkesztőseget, hogy e nyilatkozatunkat szívesen közölni méltóztatassék.

Sátoralja-Ujhely 1900. dec. 28. án.
A közleményért a t. szerkesztőség előtt a felelősséget elvállaljuk:

Kovalecsik János, társulati elnök.
Sátoralja-ujhelyi Csizmadia társ. választmányá:

Vojtko István	Páles Károly s. k.
Mráz Antal	Gábrí János
Tarnay István	Koleszár Mihály
Horváth József	Tóth István
Papp Gyula	Soltész Gábor
Szentgyörgyi János	Fazekas Pál
ifj. Gábrí János	Szentgyörgyi István

TANÜGY.

A Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Felkérjük a t. tanító urakat szíveskedjenek hátralékaikat valamint az új előfizetési pénzeket is mielőbb beküldeni, mert csak az esetben marad lapunk a t. tanító egyesület hivatalos közlönye ha t. i. az előfizetők megfelelő számban fognak jelentkezni.

A természettudományi oktatás jelentősége.

C. Baenitz dr. után írta: Hódinka Ágost.
(Folytatás.)

A tanító azon igen fontos tényre legyen tekintettel, hogy tanítványai közül csak kevesen lehetnek természetvizsgálók, mindnyájan azonban természetbarátoknak nevelendők. E helyütt azonban határozottan arra ügyeljen a tanító, hogy a természettudományi oktatás tulajdonképpen céljától veszélyes tévuttra ne vezesse magát. Tévtut volna ugyanis, ha a tanító egyedül arra törekednék, hogy tanítását érdekessé tegye, hogy tehát tanítása biográfiai legyen, a melynek egyedüli célja az érzelmi természet-szemlélet. A természetrajzban a biográfiai oktatás hívei Grube, Masius és Russ voltak. A biográfiai természetrajzi oktatás a természetiránti érzék felkeltésére nem alkalmas és a Grube, Masius meg Russ természettudományi leírásai és képei csak olvasókönyvekbe valók, nem pedig tankönyvek és természettudományi lecke-órára, mert azokban rendszerint az esztétikai képzés lép előtérbe a tulajdonképpeni természetrajznak a rovására.

Ha a szülői ház és az iskola által a gyermek természetiránti érzéke felkeltve, felfrissítve, ápolva és képezve lett: a természet ránk nevezetis forrása lesz a szellemi felfrissülésnek. „Már a természettel való legáltalánosabb ismeret-ségünk magunktól elvon minket...” (Goethe). Még a mogorva Rousseau is így nyilatkozik: „Amig botanizálok, nem vagyok boldogtalan.” Chamisso, az ismert költő, nevet vívott ki magának mint természetvizsgáló is. Tndva van, miszerint Mozart és Weber zeneköltők a fenséges természet szemlélésében kerestek lelkesedést halhatatlan műveikhez, — és találtak is! Beethoven sok élvezetes órát töltött az Isten szabad természetében és szobáját virágzó növényekkel díszítette; a virágok illata és színei költötték fel és éltették fantáziáját.

A természetiránti érzék megszünteti a félelmet és undort, melyet több ártatlan állat iránt érzünk; ilyen állatok a pókok, rákok, hernyók stb., ezeket ifjaink irtalmatlanul kinözzák és kegyetlen módon megölik. A természetiránti érzék megóvja tehát az állatok és növények iránt való durvaságtól és felébreszti s megerősíti a gyermekekben azt a tudatot, hogy a természeti testek is mind Isten teremtményei, melyeket durvaságból, vagy merő pajkosságból összerombolni nem szabad.

A természettudományi oktatás azonban nemcsak a természetiránti érzéket fejleszti, hanem az esztétikai képzést is előmozdítja.

Schütze a természetet az esztétikai valóságos főiskolájának nevezi és pedig joggal. Hogy azonban Schütze ezen állítása valóságos legyen, ahhoz a természettudományi oktatás lényegesen járulhat hozzá. Mindenek fölött arra kell ügyelni, hogy a gyermekek szín- és alaki érzéke helyes iskoláztatásban részesüljön. A színérzék ápolására igen bő anyagot nyújtanak a növények, némely állatok, ásványok, a szivárvány stb.

A mi a szint illeti, figyelemre méltó az a különös mozzanat, hogy sok állat színe egyezik az állatok közvetlen környezetével, miáltal védelmet és fedezetet nyernek az emberek és ragadozó állatok részéről történő üldözésnél. A homokpusztákon sem fák, sem bokrok, sem nö-

vények, sőt a talaj egyenetlenségei sem nyújtanak védelmet és fedezetet; a feltűnően színezett fajok tehát a homokpusztákon könnyen kirtatnának. A puszták madarainak és emlősállatainak a színe ennélfogva gyakran olyan, mint a homoké. Ugyanez áll a sarköv állatairól, melyek fehér színezetük által védelmet nyernek a hómezőkön. A jegesmedve, a sarki nyul, a hófajd, hóbagoly — eltérőleg többi rokonaiktól — fehér színűekkel bírnak. Közép-Európában az ugynevezett talaj- és kéregszínekkel találkozunk. A pacsirta, fűrj. fogoly, szalonna stb. környezetektől nehezen különböztethetők meg. A baglyok tollazata egyezik a zuzmókkal borított fakéreg színével. Sok édesvízi hal hátának kékes színe egyezik a vízfenék színével. Az élénk színű nappali lepkék nyugalomban merőlegesen tartják szárnyaikat, miáltal a szárnyak élénk színezete el van fődve, míg pld. az ugynevezett bagolypillék, melyek nappal vannak nyugalomban, környezetük kéregszínét mutatják.

(Folyt. köv.)

Nyilvános nyugtató és számadás.

A „Zemplén-vármegyei Tanító-Háza” javára adakoztak az I. számú gyűjtő-iven: (Gyűjtő: Fábrián István előbb abarai, most színérváraljai tanító): Illés János, Szilágyi Sándor, Mandl Lipót, Beregi Cs. András, Róth Mihály dr., Altmann Lajos, Czehlár Gyula, Szabó István, Bötös Sámuel, Kovács Pál és Ónody Miklós 2—2 kor. — Fábrián István, N. Tamók János, Fekete Andrásné, Kovács Mihály, Czugeber József, Ujlaki Mihály, Ráski Mihály, Alexander Vilmos, id. Bajusz József, Behyna Testvérek, Kemechey Jenő, Gerber Ulrik, Kiss Tamás és ifj. Berecz Károly 1—1 kor. — Varga András 80 fill. — Rezes József, Rezes János, Sipos János és József, U. Szabó András, Rezes András, Braun József, Kaszonyi János, F. Urbán János, P. Tamók András és Kiss P. János 60—60 fill. — Pöcsik Ferenc, Sipos András, Schwarcz Alfréd, Szathmary József és Jaczkovics Pál 50—50 fill. — Artim András, k. Komáromi Mihály, Szarvas János, Fekete Mihályné (Kenyeres Zsuzsanna), Halász András, T. Komáromi Mihály, Moskovics Márkusz, P. Szabó András, Tamás János, Hornyák Andrásné, k. Kis András, k. Fekete János, Popély András, Urbán József, k. Dobos Istvánné, k. Szabó Mihály, ifj. Fekete János, id. Kis János, Orosz Mihály és Rákóczi Ferenc 40—40 fill. — N. Kovács János, Bertók Mihály és Dobos Sándor 30—30 fill. — Almási Mihály, Varga János, Rezes Jánosné (Kis Erzsébet), Kis Jánosné (Rezes Erzsébet), K. Tamók Mihály, özv. Kis Andrásné, Csári Andrásné (Ráski Zsuzsanna), ifj. n. Csári János, Popély Mihály, Pallai András, özv. P. Tamók Mihályné, Urbán András, Hallér Mihály és Schwarcz Abraham 20—20 fill. Összesen: 57 korona. — Gyűjtő költsége 4 kor. 70 fill., melyről azonban a „Zemplén-vármegyei Tanító-Háza” javára lemond. — A 16. számú gyűjtő-iven (Gyűjtő: Vágó Gyula Sátoralja-Ujhely: Gárdonyi József 2 kor., Ravasz István 2 kor. Összesen: 4 kor. — A 18. számú gyűjtő-iven (Gyűjtő: Balázs Mihály Szinna): Balázs Mihály 2 kor. Lehovszky Endre, Fogoly Lajos, Lengyel István és Schönberger Manó 1—1 kor. Dely Endre, Cs. K., Chizsorányi Sándor, Pileczky Vilmos 40—40 fill. — Gojdiés János 10 fill. Összesen 7 kor. 80 fill. — A 32. sz. gyűjtő-iven: (Gyűjtő: Csétsi Nagy Pál): Cs. Nagy Pál 1 kor, Főösszeg 60 kor. 80 fill., mely is a „Zemplén” f. é. 20-ik számában kimutatott összeggel együtt 650 kor. és 70 fillérré emelkedik s a sárospataki takarékpénztárban kamatozik.

A Tanítók Házával kapcsolatos Nemes Lajos-alapítványra adakoztak (Gyűjtők: Engländer Etelka és Molnár Gyula): Tóth Julia és Tera, Mathiász József 10—10 kor. — Hodossy Béla 5 kor. — Reichard Mór, Talapkovich Vazul — 4 kor. — Hódinka Ágost, Ravasz István, Engländer Etel 3—3 kor. — Jassik Ida, Andrejkovits Pál, György Mózes, Littván Irma, Thain Ida, Bényey Mariska, Kiss Károly, Óváry János, Szourál János, Radácsy György, Hacskajló György, Hucecz Pál, Hodermarszky Chrysanthné, Tóth Emma, Sztyankovszkyné, Danczinger Lenke, Gortvay Aladár, Schröder Aladár, Székely Sándorné, Molnár Gyula, Bartha János 2—2 kor. — Kozma Antal, Bányay Ferdinánd, Ungváry László, Gardos Miklós, Jakab András, Messerschneider N., Polák József, id. Berecz Károly, Makláry Miklós, Lengyel Samu, Vitt József, Peczár Mihály, Krafesik András, Paulovics János, Schneider Jakab, Lakatos Gyula 1—1 kor. Összesen 100 korona. A „Zemplén” folyó évi 46-ik számában kimutatott összeggel együtt 266 kor. 20 fill. a sátoralja-ujhelyi takarékpénztárban kamatozik. Nemes szívű adakozók fogadják a „Zemplén-vármegyei Tanító-Egyesület” hálás köszönetét.

Hodossy Béla,
a gyűjtő-bizottság elnöke.

Városi és községi ügyek.

* **Windisch-Grätz herceg — Sátoralja-Ujhelynek.** Székely Elek polgármester felkérte Windisch-Grätz Lajos hg.-et, hogy az ú. n. Torna-esarnok körül lévő és a herceg tulajdonát képező földet a bekerítendő liget javára engedje át. A herceg ezt a kérelmet méltányolván a Tornacsarnok körül fekvő földjét a liget céljaira a városnak ajándékozta. (Hálás köszönetünk érte a nagyközönség nevében. — Szerk.)

* **Sátoralja-Ujhely város színügyi bizottsága** f. hó 28-án délután 5 órakor tartott ülésében megbeszélte az 1901. évi jan. hó 4-én tartandó színházmegnyitásnak ünnepi formaságait. A Nemzeti Színház művésznői és művészei jan. hó 4-én, d. u. 1 órakor érkezvén Bpestről a gyorsvonattal: a polgármester és a színügyi bizottság fogadja őket a vasúti állomásnál és elkalauzolja családi szállóhelyeikre. Január hó 4-én az előadás este pontban 7 órakor kezdődik; előadás után társas-vacsora a Friss-féle étkezőben. — A művésznők és művészek másnap (jan. 5-én) reggel visszautaznak Budapestre.

* **Képviselői ülés.** Polgármesterünk a január 4-én tartandó városi díszközgyűlésre a meghívókat már kibocsátotta. Tárgy: A színház megnyitásának bejelentése. Alkalmi beszédet mond Dókus Gyula esász. és kir. kamarás, mint a színügyi bizottság elnöke.

* **Vásáráthelyezés** Tisza-Luez község kérelmére a kereskedelemügyi kir. miniszter megengedte, hogy jövő évi január 5-ére eső orsz. vásárja kivételesen január 4-én (azaz negyedikén) tartassék meg.

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. dec. 22-től 1900. dec. 29-ig a) házasságot kötött: — pár; b) kihirdetett: 8 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 10 esetben; d) elhalálozott: 4 egyén.

Vármegyei Hivatalos Rész

38359/1900, sz.. T. Zemplén vármegye alispánjától,
Hivatalos hirdetés.

A népszámlálás helyes végrehajtása nemcsak a törvényhatóságok intéző közegeinek és a számláló biztosoknak a népszámlálásra vonatkozólag kibocsátott utasítások szerint való szabályaerű, egyöntetű működését, hanem egyszerűsége magának a népszámlálálandó közönségnek is a népszámlálásban való minél tevékenyebb közreműködését vagy legalább a hatóságoknak és számláló biztosoknak a közönség részéről való jóakaratu támogatását feltételezi.

Ennélfogva ennek a közreműködésnek vagy jóakaratu támogatásnak előmozdítása érdekében a népszámlálás körüli legfontosabb tudni valókat alábbi felhívásomban összefoglalva a közönség szíves tájékoztatása céljából ezennel közzéteszem; egyuttal pedig meghívom az összes községek előjáróinak, hogy ezen „Tudnivalók”-at községükben, az ott szokásos módon (falragaszok útján, hirdetésnyíleg, hirdalokban vagy dobszó utján stb.) azonnal tegyék közhírre.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1900. évi december hó 16-án.

Matolai Etele, alispán.

Másolat a 38359/1900. számhoz.

Tudnivalók

az 1899. évi XLIII. t.-c. értelmében az 1900. évi december hó 31-ki állapot szerint végrehajtandó népszámlálásról.

I. A népszámlálás célja.

A népszámlálásnak célja az egész országnak, valamint az ország egyes vármegyéinek, városainak és községeinek lélekszámát megállapítani s a népességnek mindazon viszonyait számba venni, a melyek akár miveltégi és gazdasági, akár nemzeti és tár adalmi, vagy bármely más közszemponthól fontossággal bírnak és a melyekre ugy a törvényhozásnak és a kormányának, valamint a vármegyei, városi és községi közigazgatásnak, sőt magának a társadalomnak is a közjólét és közmiveltés előmozdítására irányuló tevékenységhez mellőzhetetlen szüksége van.

Ennélfogva minden egyes polgárnak nemcsak törvényes és hazafias kötelessége a nagy népszámlálási munkálatnak sikrességét tőle telhetőleg előmozdítani, de e kötelesség lelkiismeretes teljesítése egyuttal kinek-kinek saját jól felfogott érdekében is áll.

Mint hogy pedig a népszámlálásnak csakis a közmiveltés és közjólét előmozdításához szükséges adatokat szolgáltatni képezi a feladatát, attól sem kell senkinek sem tartania, hogy a népszámlálásból adóztatási szempontból bármily hátrány származhatnék. Ez már csak ezért is ki van zárva, mert az 1887. évi XXXV. t.-c. 17. §-a világosan kimondja, hogy a statisztikai adatok, így tehát a népszámlálási adatok is az adók kivetésénél alapul nem vehetők, de még csak nem is lennének alapul vehetők, mint-

hogyan a népszámlálási adatok, melyeket azok a községek begyűjtettek és felülvizsgáltattak, a m. kir. központi statisztikai hivatalhoz terjesztnek fel s egyáltalában nem is kerülnek oly hatóságok kezébe, amelyek adók kivételével foglalkoznak. És hogy a népszámlálási adatok összebe bevallásából az adatszolgáltatónak más módon se lehessen semmiféle sem erkölcsi, sem anyagi hátrányuk, a 15. §. 2 hónapig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtja azokat a hatósági közegeket, számláló biztosokat és a népszámlálásnál működő bármely más egyént, nemkülönben a statisztikai hivatalnak is azon alkalmazottjait, a kik valamely egyénre vonatkozó népszámlálási adatot bárkinek is kiszolgáltattának.

II. Miből áll és mi módon hajtatik végre a népszámlálás?

A népszámlálás a tulajdonképeni népszámlálás iránt kívül az épületeknek és az ezekben levő lakásoknak összeírásából, továbbá a kisipar forgalma alá eső iparvállalatok felszerelési és termelési viszonyainak számbavételéből áll. Az épület összeírásnak célja az épületekről közműveltségi, közegészségi és tűzbiztonsági szempontból tanulságos adatokat szerezni, a kisiparosokra vonatkozó statisztikai adatgyűjtésnek pedig az a feladata, hogy a kereskedelemügyi miniszter urnak a hazai ipar fejlesztésére s kiváltképpen a kisiparosok jólétének és kereseti viszonyainak előmozdítására irányzott tevékenységéhez szolgáltsa a szükséges tudnivalókat. Minden iparos a saját érdekeinek tesz tehát szolgálatot, ha a számlálólapnak az ipari viszonyokra vonatkozó kérdőpontjaira a legjobb tudomása szerint pontos feleleteket ad.

A népszámlálás akképen történik, hogy minden házról, illetve az egy-egy házzalhoz vagy udvarhoz tartozó épületekről együttesen egy-egy házgyűjtő és az országnak minden egyes lakásáról egy-egy külön számlálólap állítatik ki, de csak a jelenlevőkről, minthogy azok az egyének, a kik a népszámlálás időpontjában lakásuktól távol vannak, saját lakásukon nem számlálólapokon, hanem csak a házi gyűjtőnek erre szolgáló rovataiban vétetnek számba.

A számlálólapokat és házgyűjtőveket vagy az egyes családok, illetve háztulajdonosok; vagy azok helyettese (a családnak bármely az adatok kitöltésére képes tagja) vagy a számlálóbiztos tölti ki, a ki e végből minden egyes házban megjelenik.

A közügy érdekében kívánatos, hogy azok, a kik e népszámlálási kérdőpontokat maguk képesek kitölteni, e fontos állampolgári kötelességet lehetőleg személyesen teljesítsék.

III. Kiről kell számlálólapot kiállítani?

Számlálólap minden oly egyénről töltendő ki, a ki az 1900. évi december hó 31-ike és 1901. január hó 1-je közti éjféli időtábjában a lakásban állandóan lakott, vagy (mint vendég, átutazó stb.) ideiglenesen ott tartózkodott (szállva volt). Azokról a csecsemőkről, a kik január hó 1-én vagy azután születnek, habár a számlálóbiztos már a lakásban találja őket, nem kell számlálólapot kiállítani, ellenben azokról az egyénekről, a kik az 1900. évi december 31-iki éjféli határidő után haldnak meg, noha akkor, a midőn a számlálóbiztos a lakásban megjelenik, már talán el is van temerve, a számlálólap kiállítandó. Ugyanis kiállítandó a számlálólap azon egyénekről is, a kik december hó 31-én a lakásban vannak (pl. szabadságon otthon levő katonák, tanulók stb.), habár január 1-én vagy azután a lakásból eltavoznak is, ellenben mellőzendő a számlálólap kiállítás azokról, a kik csak az 1900. évi december hó 31-iki éjféli után jöttek a lakásba, kivéve, ha ezen egyénekről korábbi tartózkodási helyükön számlálólapok nem állítottak ki. Így például a december hó 31-én uton levőkről utazásuk közben a számlálólap nem lévén kiállítható, ezek ott számlálандók meg, a hova megérkeznek, ugyanis a december hó 31-én vagy január hó elején helyet változtató gazdasági és egyéb cselédek is rendszerint ott vendők számba, a hová költöznek, vagyis az új gazdánál. Minden ilyen egyének, a kik a különös körülményeknél fogva 1900. évi december hó 31-iki tartózkodásuk helyén megszámlálhatók nem voltak, a menyiben az új tartózkodási helyen a népszámlálásnak foganatosítása közben meg nem számláltak, valamint azok az egyének is, a kik noha tartózkodási helyüket nem változtatták, tévedésből, mulasztásból, vagy bármilyen okból, a számlálólapból kimaradtak, s erről tudomással bírnak, legkésőbb 1901. évi január hó 10-éig a községi előjárásnál számlálólapjuk kitöltése végett jelentkezni kötelesek.

Szállodákban, vendéglátásokban és egyéb szállást nyújtó helyeken megszálló vendégek az 1901. évi január hó 1-je és 10-ke közötti egész időszakban megszámlálás kötelezettsége alá esnek s e kötelezettségük teljesítéséért a szállástulajdonos (vendéglátó, stb.) is teljes felelőséggel tartozik.

IV. Hogyan kell a számlálólapot kitölteni?

A számlálólapok kitöltésére nézve, amennyiben egyes kérdőpontok magyarázatra szorulnak, a számlálólapok kitöltésére vonatkozó utasítás irányadó. Azok a családok, (vagy helyetteseik tehát, a kik a számlálólapokat személyesen töltik ki, ez utasítás megfelelő pontjait vegyék figyelembe, esetleg hagyják üresen azokat a kérdőpontokat, a melyekre nézve nincsenek egészen tisztában s a melyeket azután a számlálóbiztosnak a feladata lesz, a család, (vagy helyettese) szóbeli bevallása alapján kitölteni.

Minden kérdőpontra a lehető legnagyobb pontossággal kell megfelelni. A születés évére vonatkozó kérdés a népszámlálásnak egyik legfontosabb kérdőpontja lévén, hogy e kérdésre is minél pontosabb adatok legyenek szereshetők, ha vannak a születés időpontját igazoló okmányok (keresztelő-levél, házassági anyakönyvi kivonat, cselédkönyv, munkakönyv), vagy más megbízható feljegyzések (pl. imakönyvbe, bibliába történt feljegyzések), ezeket idejében kell előkeresni, hogy a mikor a népszámlálóbiztos a lakásban megjelenik, már kéznél legyenek.

V. Büntető határozatok.

A ki a népszámlálás alkalmával tudva hamis vagy valótlan adatokat jegyez be a számlálólapra vagy a házgyűjtőívbe, vagy szóbelileg hamis vagy valótlan adatokat vall be, vagy az adatszolgáltatást megtagadja: kihágást követ és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettetik. (1897. évi XXXV. t.-c. 13. §-a) A kihágás ügyében a kir. társasbírók járnak el (1897. évi XXXV. t.-c. 16. §-a).

Ily kihágást követ el tehát az, aki magát, vagy valamely hozzátartozóját a népszámlálás alól kivonja, vagy a számlálóbiztos bármilyen módon s akárcsak megtréfálási célból is félrevezetni igyekszik, a ki a rovatok kitöltését vagy a kívánt felvilágosítást megtagadja, a ki a községi előjáróság (városi hatóság) által népszámlálási ügyben megidézettvén, az idézésnek meg nem felel s mulasztást elfogadható módon nem tudja indokolni, az a gazdasági vagy egyéb cseléd vagy más egyén, akinek biztos tudomása van arról, hogy meg nem számláltatott és a számlálás foganatosítása végett a községi előjárásnál (városi hatóságnál) 1901. évi január hó 10-ig jelentkezni elmulasztja, az a szállodás vagy szállóvendég, aki a reá vonatkozó különös kötelezettséget nem teljesíti, stb.

A ki pedig a népszámlálás foganatosítását hamis hírek terjesztésével megnehezíti, vagy ez által a felvételnél az előszabott időben való végrehajtását megakadályozza, az ebből származó károkat, úgy mint az esetleg szükségessé vált újabb felvételi és egyéb intézkedések költségeit viselni tartozik. (1897. évi XXXV. t.-c. 14. §-a).

3344. I. 900. A szinnai járás főszolgabirójától.

Pályázati hirdetés.

Járásom területén üresedésben lévő, 600 korona évi fizetés és 200 korona utiatalány, valamint az 1877. évi XX. t.-c. alapján 1891. év folyamán 82/3004. szám alatt alkotott vármegyei szabályrendeletben megállapított napdíj és távollásági illetményvel javadalmazott közigazgatási állás betöltésére ezennel pályázatot hirdetek.

Az 1886. évi XXII. t.-c. 83. §-ának utmutatása szerint megejtendő választás határidejéül 1900. évi december hó 31-ik napjának délelőtti 10 óráját Szinna községébe, mint a járás székhelyére kitűzöm s pályázni szándékozók felhívom, hogy kellőleg felszerelt folyamódványaik 1900. évi december hó 31-ik napjáig hivatalomhoz nyújtsák be, mert az ezen időn túl érkezett pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Szinnán, 1900. november 21-én.*
Kossuth Elek, főszolgabíró.

14308/900. I. sz. Sátoralja-Ujhely v. polgármesterétől.

Hivatalos hirdetés.

Értesítenek Sátoralja-Ujhely város eb-tulajdonosai, hogy ebeiket 1901. év január hó 1-10 napjai alatt lakásaiktól elkülönítve bezárva vagy megkötve tartásuk, nehogy a népszámlálási biztosok az ebek támadásainak legyenek kitéve s ez által a biztosok nagy horderejű munkájuk teljesítésében akadályoztassanak.

Jelen rendeletet áthágói ellen a legszigorubbán fogok eljárni.
Sátoralja-Ujhely, 1900. december hó 26. án.
Székely, polgármester.

3525/I. 900. sz. A szinnai j. főszolgabirójától.

Hirdetés.

Alulírott főszolgabíró ezennel közhírré teszi, hogy Kálna-Rosztoka községében egy veres szőrű, fehér orru vadászbé bitangásban találtatott, Lyachovics Bazil gör. k. l. lelkész által gondozásba vétetett, kinél igazolt tulajdonosa a tartási költségek megtérítése mellett 8 nap alatt átveheti.

Szinnán, 1900. december 25-én.
Kossuth Elek, főszolgabíró.

* Hozzánk dec. 25-én érkezett. Szerk.

3036/I. 900.

A sztropkai j. főszolgabirójától

Körövény.

Körtvélyessy Dezső dr. kir. aljárásbíró, eperjesi lakosnak folyó évi december hó 1. és 2-ik napjain a sandali erdősegekben tartott vadászat alkalmával egy fiatal, fekete sárga szőrű, nagy és hosszú termetű kan kopó kutyája elkóborolt. — Körözése elrendeltetik azzal, hogy a kutyá megatálója a nevezett tulajdonos által 10 korona jutalomban részesítettik.
Sztropkón, 1900. december 22-én.

Bárczy Benedek, főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	dec. 30. Anisz.
Hétfőn,	dec. 31. Szilveszter.
1901.	
Kedden,	jan. 1. Újév.
Szerdán,	jan. 2. Makár ap.
Csütörtökön,	jan. 3. Genovéa sz.
Pénteken,	jan. 4. Titus pk. †
Szombaton,	jan. 5. Teleszfor vt.

Nyilt-tér. *)

*) Az e rovatban közöltékért a beküldő felelős.

Szakál Mihály B.-ujlaki gazdával f. hó 28-án egy adás vételt kötöttem, s midőn a vétel árát letettem, távozott azon ürügy alatt, hogy mindjárt vissza jön a pénzt; ő azonban az áldomással és a vétel tárgyával együtt megszökött, mint ilyen tisztességtelen embert hozom őt ez uton a nyilvánosság elé.

Sátoralja-Ujhely, 1900. decz. 28-án.

Ihnáth János.

A szerkesztő postája.

A „Zemplén“ t. munkatársainak boldognj évszázadot!
L. E. F. A szóba hozott régi okiratokat körjük. Használat után visszaszolgáltadjuk.

S. N. L. Nagyon köszönöm, bár a 12-ik órában kaptam. Engedelmeddel át kanyargatnám a jövő számba. B. u. é. k.

N. J. urnak — Bpest. Olyan szerződés vm. és vv. t. közt nincsen.

B. K. Bereczki. Bocsnát, kiszorult.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.
Kiadó-tulajdonos: Ehlert Gyula.

Hirdetések.

1841/1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a királyhelmezi kir. bíróság 1894. évi 1525. P. számú végzése következtében Dr. Neményi Vilmos ügyvéd által képviselt Steiner Lipótné javára Adler Vilmos helybeli lakos ellen 710 korona s jár. erejéig 1894. évi augusztus hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 938 koronára becsült következő ingóságok u. m.: hazi butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. I. 21/4. számú végzése folytán 740 korona 86 fillér tőkekövetelés ennek 1900. évi október hó 16. napjától járó 6% kamatai, 1/3 % váltódi és eddig összesen 3 korona 35 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig S.-A.-Ujhelyben alperes lakásán leendő eszközésére 1901. évi január hó 11-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülvizsgáltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is foganatosítatni fog.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi december hó 18-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

1867/1900. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. bíróság 1899. évi V. I. 161/1. számú végzése következtében Sulyovszky István ügyvéd által képviselt Czibur Bertalan nagy-mihályi lakos javára Gyarmathy Soma bodzás-ujlaki lakos ellen 800 korona s jár. erejéig 1899. évi július hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2084 koronára becsült következő ingóságok u. m. termények, széna és lovak nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. I. 161/11. számú végzése folytán 589 korona 90 fillér tőkekövetelés és eddig összesen 11 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig Bodzás-Ujlakon alperes lakásán leendő eszközésére 1901. évi január hó 14. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérnek becsáron alul is el fog adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülvizsgáltaták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi december hó 18-án.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Alólirott pénzüzet igazgatósága tisztelettel értesíti a t. részvényeseket, hogy a mennyiben az 1898. évi február hó 2-án megtartott rendes évi közgyűlés határozata folytán az intézet üzlettartama újabb 30 évre prolongáltatott: új részvény ívek kibocsajtása vált szükségessé. Kérjük a t. szelvényeseket, hogy az új szelvényeket átvehessék, az 1900. évre esedékes szelvények beváltása alkalmával nekik megfelelően átírt részvényeiket felmutatni sziveskedjenek.

S.-a.-ujhelyi Népbank mint takarékpénztár:
Meczner Gyula, vezérigazgató.

Szőlőkarók eladása.

Van szerencsém a t. szőlőbirtokok nagybecsű tudomására hozni, hogy jó minőségű 180-as és 2 méteres

szőlőkarókat

bocsájtok áruba.

Szives megkeresésekre azonnal és készséggel válaszolok.

Tisztelettel

Grünspan Herman,
fakereskedő, S.-A.-Ujhelyben.

329,900. végr. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírt az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 1900. évi 2427. számú végzése következtében Dr. Grosz Dezső tömeggondnok s.-a.-u helyi ügyvéd által képviselt Kornstein Ignác czég javára Goldschmid és Meller czég ellen 1900. évi március hó 2-án fogantatott csődleltározás alkalmával összeírt és 2682 koronára becsült következő ingóságok u. m.: állványfák és fűrészelt faanyag nyilvános árverésen eladottnak. Mely árverésnek a zsadányi kir. járásbíró 1900. évi M. 5/8 számú végzése folytán Pálháza a gőzfűrésztelepen leendő eszközésére 1901. évi január hó 4-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elrognak adatni.

Kelt Zsadányban, 1900. évi december hó 17 én.

Hun, kir. bir. végr.

HAZAI IPAR!

WEIN KÁROLY és TÁRSAI
szőlőgyár, KÉSMÁRK
elismert hirneves

SZEPESÉGI VÁSZN

és

DAMASZT ÁRUJ

minden nagyobb üzletben kaphatók.

Gyáraiból származó minden darab áru

ezzen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPAR!

Kerestetik

egy becsületes, megbízható cseléd, a ki mindenhez ért és vállal, egy pár uri emberhez. Jó bánásmód és tisztességes fizetés.

Eladó

1 db. Sátoraja-ujhelyi takarékpénztári,
3 db. Zemplénmegyei kereskedelmi bank,
1 Szei gözmalmi, 1 db. Sátoraja-ujhelyi polgári takarékpénztári részvény.

Egyéb felvilágosítást ad **Horváth Imre** gyógyszerész Tarczalon.

Tk. 5429/900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Pereszlényi István végrehajtónak k. Andrejkovics János és társai végrehajtást szenvedők elleni 92 kor 40 fillér tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvény-szék (a varannói kir. járásbíró) területén fekvő a varannói 123. sz. tjkben A+2 sorszám alatt felvett 147 hr. számú ingatlanból kkoru Andrejkovics János, Andrejkovics Mária férj. Honzer Sándorné és kiskoru Andrejkovics István B. 6. 7. 8. alatti 1/3-öd jutalékára az árverést 1453 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fenn ebb megjelölt ingatlan az 1901. évi január hó 9-ik napján délután 2 órakor Varannó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladottni fog.

Árverezni szándékozók tartóznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. czikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatfizetésnek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi október hó 27-én.

Valkovszky, kir. aljbíró.

1371. V/1900. szám

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. járásbíró 1900. évi V. I. 201/1. számú végzése következtében Dr. Haas Bernát ügyvéd által képviselt Zlatnyiczki János n.-toronyai lakos javára Kollonay Gyula és neje helybeli lakosok ellen 380 kor. s jár. erejéig 1900. évi március hó 17-én fogantatott kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 982 koronára becsült következő ingóságok u. m. malacok, kocsik, házi butorok stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a s.-a.-ujhelyi kir. bíróságnak 1900. évi V. I. 201/4. számú végzése folytán 180 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi március hó 12. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 120 kor. 82 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Sátoraja-Ujhelyben alperesek lakásán leendő eszközésére 1901. évi január hó 3-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahhoz venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfogna't adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt S.-A.-Ujhelyben, 1900. évi december hó 11 én.

Tomasovszky Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

A s.-a.-ujhelyi Népbank mint takarékpénztár

által 1901. évi február hó 3-ik napján d. e. 11 órakor saját helyiségében tartandó

XXXI-ik évi rendes közgyűlésre

a részvényesek megjelenni tisztelettel felkéretnek.

A közgyűlés tárgyai következők:

1. A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére két részvényesnek megválasztása.
2. Az igazgatóság évi jelentése az 1900. évi üzlet eredményéről és a felügyelő-bizottság erre vonatkozó jelentése.
3. Az igazgatóság indítványa az alaptőkének egészben való befizetése iránt.
4. Az 1900. évi zárszámla és mérleg megállapítása és az 1900. évi osztalék megállapítása.
5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére kiadandó felmentési határozat hozatala.
6. Az alapszabályok 37-ik, illetve 62. szakasza értelmében 3 igazgatósági tag és 1 felügyelő-bizottsági tag választása.
7. Az alapszabályok értelmében netán beadandó indítványok feletti határozat.

Végre közhírré tétetik, hogy az 1900. évi zárszámla és jelentés megtekintés végett 1901. évi január 24-ik napjától az intézet helyiségében kitéve leend.

A közgyűlésen részt venni akaró részvényesek vagy törvényes képviselőik részvényeiket szelvényeikkel együtt az alapszabályok 27-ik szakasza értelmében az igazgatóságnál nyugta mellett letenni tartoznak s szavazatjegygyel láttatnak el.

Kelt Sátoraja-Ujhelyt, 1900. évi december 28-án.

Az igazgatóság.

Alapított 1887. évben.

BERCZIK NÁNDOR

ASZTALOS MESTER

S.-A.-Ujhelyt (Gubás-utca 242)

A dohánygyár közelébe.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy Budapesten az elsőrendű gyárakban nyert szakismereteim, valamint az ottani iparrajziskola építészeti osztályánál 6 éven át nyert tanulmányaim alapján felvállalok és készítek mindennemű **épület- és butor-munkákat**, a legújabb divatu rajz és kézi munkák bemutatása mellett, — továbbá: **templom, gyógyszerár, bolt és malom-berendezési munkákat, portálokat** stb. szolid árakban.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesítek és egy hozzám intézett levelező-lapban kifejezett kívánságra bárhová szívesen személyesen is elmegyek.

526. sz.
1900.

Felső bodrogi vízszabályozó társulat.

A felső-bodrogi vízszabályozó társulat
garanyi szivattyútelep kezeléséhez

gépkezelő kerestetik.

Ajánlkozók forduljanak a társulat igazgatóságához Tőke-Terebesen.

Árverési hirdetés.

Tisza-Lucz nagyközség képviselő-testülete közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező vásártartási jog helypénzszedési jövedelme 1901. évi január hó 2-án délután 3 órakor a község házában nyilvános árverés útján bérbe fog adatni. Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

Tisza-Lucz, 1900 december hó 25-én.

Palumby Gábor,
jegyző.

Fekete István,
bíró.

Bérbe adó

a klastrom-utcai 916. számú Vályi-féle lakóház, mely áll 5 szoba, konyha, kamara, 2 pincze és hozzá tartozó kertből **1901. évi április 24-től.** Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Özv. Vályi Istvánné.

Meghívó.

A sátoralja-ujhelyi lakarékpénztár

1901. évi január hó 20-án délelőtt 9 órakor
az intézet hivatalos helyiségében

XXXV-ik évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívom. *)

TÁRGY:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1900. évi jelentése.
2. Az 1900. évi tiszta nyereség feletti határozathozatal, illetve az osztalék megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
4. Az alapszabályok néhány szakaszának módosítása.
5. Esetleges indítványok.

Sátoralja-Ujhely, 1900. december 15-én.

Dókus Gyula, intézeti elnök.

Kivonat az alapszabályokból.

*) 17. §. A közgyűlésben részt venni akaró részvényes tartozik részvényét a szelvényekkel együtt legalább is 24 órával a közgyűlés előtt az igazgatóságnál szavatoltnak és nyugtatva letenni.

Meghívó.

A s.-a.-ujhelyi kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet

1901. év január hó 13-án d. u. 2 órakor
a városház nagytermében tartja

1-ső évi rendes közgyűlését

melyre a szövetkezet tagjai meghívotnak.

Tárgy:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása, a mérleg megállapítása s a felmentvény megadása tekintetében határozathozatal.
3. A II. évtársulat megalakítása.
4. 2 kilépő igazgatósági tag választása.
5. 3 rendes és 2 pótfelügyelő bizottsági tag választása.
6. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak írásban beadott indítványok tárgyalása.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1900. december 26-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból:

39. §. Igazgatósági tagnak választható minden nagykorú, önjogu szövetkezeti tag, ki saját nevén legalább 5 törzsbetéttel bír s állandóan Sátoralja-Ujhelyben lakik.

A kilépett tagok újból választhatók.

45. §. Felügyelő-bizottsági tagnak választható minden nagykorú, önjogu szövetkezeti tag, ki saját nevére legalább három törzsbetéttel bír s állandóan Sátoralja-Ujhelyben lakik.

A felügyelő-bizottsági tagok működésük letelte után újból megválaszthatók.

A közgyűlésen az érdeklődő nem tagok mint vendégek jelen lehetnek.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényénél, csúznál és meghüleséknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” özejjegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői

hegyiforrás nagy mélységből fakadó, állandó összetételű, igen tisztá, calcium-és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítendő.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványvíz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Alapított 1887. évben.

BERCZIK NÁNDOR

ASZTALOS MESTER

S. A. Ujhelyt (Gubás-utca 242)
A dohánygyár közelébe.

Van szerencsém b. tudomására hozni, hogy Budapesten az elsőrendű gyárakban nyert szakismereteim, valamint az ottani iparrajziskola építészeti osztályánál 6 éven át nyert tanulmányaim alapján felvállalok és készítek mindennemű **épület- és butor-munkákat**, a legújabb divatu rajz és kézi munkák bemutatása mellett, — továbbá: **templom, gyógyszerár, bolt és malom-berendezési munkákat, portálokat** stb. szolid árakban.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban teljesítek és egy hozzám intézett levelező-lapban kifejezett kívánságra bárhová szívesen személyesen is elmegyek.

526. sz. **Felső bodrogi vízszabályozó társulat.**
1900.

**A felső-bodrogi vízszabályozó társulat
garanyi szivattyútelep kezeléséhez
gépkezelő kerestetik.**

Ajánlkozók forduljanak a társulat igazgatóságához Tőke-Terebesen.

Meghívó.

A s.-a.-ujhelyi kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet
1901. év január hó 13-án d. u. 2 órakor
a városház nagytermében tartja
1-ső évi rendes közgyűlését
melyre a szövetkezet tagjai meghívotnak.

Tárgy :

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentésének tárgyalása, a mérleg megállapítása s a felmentvény megadása tekintetében határozathozatal.
3. A II. évtársulat megalakítása.
4. 2 kilépő igazgatósági tag választása.
5. 3 rendes és 2 pótfelügyelő bizottsági tag választása.
6. A közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatóságnak írásban beadott indítványok tárgyalása.
7. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kijelölése.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1900. december 26-án.

Az igazgatóság.

Kivonat az alapszabályokból :

39. §. Igazgatósági tagnak választható minden nagykorú, önjogi szövetkezeti tag, ki saját nevében legalább 5 törzsbetéttel bír s állandóan Sátoralja-Ujhelyben lakik.

A kilépett tagok újból választhatók.

45. §. Felügyelő-bizottsági tagnak választható minden nagykorú, önjogi szövetkezeti tag, ki saját nevére legalább három törzsbetéttel bír s állandóan Sátoralja-Ujhelyben lakik.

A felügyelő-bizottsági tagok működésük letelte után újból megválaszthatók.

A közgyűlésen az érdeklődő nem tagok mint vendégek jelen lehetnek.

Árverési hirdetmény.

Tisza-Lucz nagyközség képviselő-testülete közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező vásártartási jog helypénzszedési jövedelme 1901. évi január hó 2-án délután 3 órakor a község házában nyilvános árverés útján bérbe fog adatni.

Az árverési feltételek a jegyzői hivatalban a hivatalos órákban megtekinthetők.

Tisza-Lucz, 1900. december hó 25-én.

Palumby Gábor,
jegyző.

Fekete István,
bíró.

Bérbe adó

a klastrom-utcai 916. számú Vályi-féle lakóház, mely áll 5 szoba, konyha, kamara, 2 pincze és hozzá tartozó kertből **1901. évi április 24-től.** Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos

Özv. Vályi Istvánné.

A Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment Capsici comp.

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 30 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik **köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony“ védjegyre és a „Richter“ özejegyzésre.

80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
osász. és kir. udvari szállítók,
Rudolstadt.

Meghívó.

A sátoralja-ujhelyi takarékpénztár

1901. évi január hó 20-án délelőtt 9 órakor
az intézet hivatalos helyiségében
XXXV-ik évi rendes közgyűlést
tart, melyre a t. részvényeseket ezennel tisztelettel meghívom.)*

TÁRGY :

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1900. évi jelentése.
2. Az 1900. évi tiszta nyeresmény feletti határozathozatal, illetve az osztalék megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
4. Az alapszabályok néhány szakaszának módosítása.
5. Esetleges indítványok.

Sátoralja-Ujhely, 1900. december 15-én.

Dókus Gyula, intézeti elnök.

Kivonat az alapszabályokból.

*) 17. §. A közgyűlésben részt venni akaró részvényes tartozik részvényét a szelvényekkel együtt legalább is 24 órával a közgyűlés előtt az igazgatóságnál szavazatjegy és nyugta ellen letenni.

A „KRISTÁLY“ Szt. Lukácsföldi
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, kalcium- és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

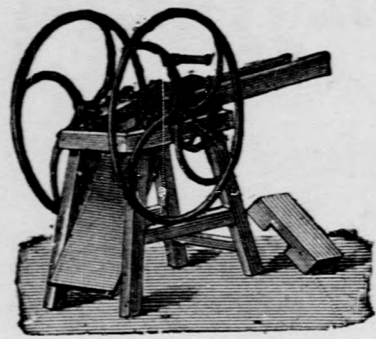

**Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.
Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben,**

Fleischer és Zarsa

gépgyára és vasöntője Kassán, vám-utca 11. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen és gondosan gyártott jóhírnevű gépeit, nevezetesen:

Szecskaavágókat kézi vagy járgányhajtásra.

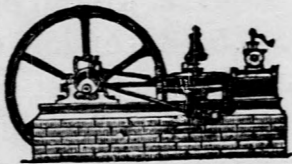
Répaigókat és tengeri morzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölőket.

Örlő és daráló malmokat. Progress-tisztító gépeket, lisztosztályozó hengereket.

Olajmag zuzókat.

Továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket és gőzkazánokat. Szeszgyár berendezéseket m. p. Henze-főzők, kavaró készülékek, maláta és burgonya zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak **jelentékeny készletét tartjuk állandóan raktáron.**

Gazdasági gépeink képesek, valamint öntödénknak gyártmányai **árjegyzékét** kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

Olcsó bevásárlási forrás.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja **nagy raktárát**

valódi karlsbadi és legjobb hazai gyártmányú kitűnő bélelt **Gork talpu** és magas szárú muszka

Lack uri cipőit

valód **Halina- és vízhatlan vadász eszímákat,**
valamint **ujjonnan berendezett**

uri divatáru-czikk raktárát,

olcsó árakkal!!

December 15-től január 15-ig

több mint tizezer darab elegáns uri nyakkendők és kalapok adatnak el.

Fiók üzlet: Rákóczy és színház-utca sarkán, kis piac.

A legolcsóbb árutól a legfinomabbig.

Furmint oltványok!

Eladok **szabadalmazott hézagos oltási eljárásom** szerint riparia portalis alanyon készült tökéletesen forradt gyökeres furmint

fás-oltványt

ezrenként 260 koronáért és 2 korona csomagolási és rekesz díjért; **százanként** 30 koronáért csomagoltan; továbbá hasonló árban, faj és első rendű minőségben, zölden gyökereztetett s porbujtással tökéletesen beérlelt

zöld-oltványt

akár őszi, akár tavaszi szállításra; végre nagymennyiségű gyökeres és sima **riparia portalis** vesszőt, jutányos árak szerint.

A megrendeléskor a vételár negyedrésze melléklendő.

Láczay László,

Sárospatak.

Sátoralja-Ujhely, nyomtatott a „Zemplén“ gyorsajtóján.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Meghívó.

A „központi takarékpénztár“ részvénytársaság

SÁTORALJA-UJHELYBEN

1901. évi január hó 20-án d. u. 3 órakor

az intézet helyiségében tartandó

VII-ik évi rendes közgyűlésre

a t. részvényeseket ezennel meghívja.

T á r g y:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az 1900. évi tiszta nyereség megállapítása, ennek oształéknak felosztása tárgyában határozathozatal.
3. Az igazgatóság s felügyelő-bizottság felmentvényének megadása.
4. Kisorsolt három igazgatósági s egy felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása.

Sátoralja-Ujhely, 1900. december 29-én.

Az igazgatóság.

Eladó tehének.

S.-A.-Ujhelyhez közel fekvő községben több drb. kitűnő nyugati fajta piros-tarkafiatál fejős tehén eladó.

A tehének részben most, részben január elején fognak elleni.

Bővebbet a kladóhivatalban.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók **Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek,** továbbá:

Kapu oszlopok 2 koronától 5 koronáig.

Kerítés oszlopok 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és **küllöket;** nyirfa és bükkfa rudakat, ugyisint nagy raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

50 koronán felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzfát eladunk mmázsánként 1 kor. 80 fillér; 2 mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben, akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

VÉGE

153

B
130